

Rákóczifalva Város

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
STRATÉGIA

2021.



Hatályos „Rákóczifalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elfogadásáról” szóló Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 160/2021. (IX.2.) határozata alapján.

Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021.

Készült Rákóczifalva Városi Önkormányzat (5085 Rákóczifalva, Szabadság tér 2.) megbízásából.
Készítette Kiszelovics és Társa Településtervező Kft. (5000 Szolnok, Szántó körút 52. I.lh. 11/5.).

2021.





KIVONAT

Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete
2021.09.02-i rendkívüli, nyílt ülésének jegyzőkönyvéből:

**Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
160/2021. (IX.02.) határozata
Rákóczifalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának
elfogadásáról**

1. Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete át nem ruházható hatáskörében eljárva elfogadja Rákóczifalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját a határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a stratégia elfogadásáról és Rákóczifalva Város hivatalos honlapján való közzétételéről 5 napon belül értesítse az egyeztetésben részt vevőket és az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalt.

Felelős: Dr. Túróczi Imre polgármester

Végrehajtásban közreműködik: Csomán István alpolgármester
Dr. Hovanyecz Virág aljegyző
Tisztségviselők

Határidő: Azonnal

Értesülnek:


1. Képviselő-testület tagjai
2. Csomán István alpolgármester
3. Dr. Kökény Veronika jegyző
4. Kiszelovics Ildikó vezető településtervező
5. Papp György társadalompolitikai szakértő
6. Pálincás István mb. főépítész
7. Partnerségi egyeztetésben részt vevők
8. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész

Rákóczifalva, 2021. szeptember 3.

Dr. Túróczi Imre sk.
polgármester

Dr. Hovanyecz Virág sk.
aljegyző

A kivonat hiteles:


Nádudvari Tünde
jegyzőkönyvvezető



Aláírólap

Vezető településtervező:



Kiszelovics Ildikó

TT-1-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Közlekedéstervező:

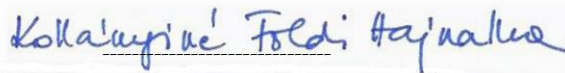


Kovács Ferenc

Tkö-16-0568

Közlekedési vezető tervező

Táj- és zöldfelületi tervező:

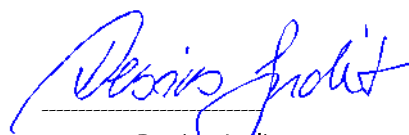


Kollányiné Földi Hajnalka

TK 01-5242

okl. kertészmérnök

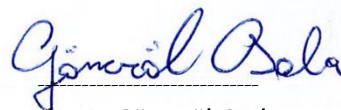
Környezetvédelmi tervező:



Desics Judit

környezetmérnök,
környezetgazdálkodási, közmű
üzemeltetői, ár – és belvízvédelmi
szakmérnök
MK 16-0706
SZ.K.V.1.1. – Hulladékgazdálkodás
SZ.K.V.1.2. – Levegőtisztaság védelem
SZ.K.V.1.3. – Víz és földtani közeg
védelem
SZ.K.V.1.4. - Zaj és rezgésvédelem

Víziközmű tervező:



Gönczöl Csaba

TV-16-0857


építőmérnök




Távközlési tervező:


Puskás Béla
TH-16-0297
Távközlési mérnök

Elektromos közmű tervező:


Egervári László
TE-16-0222
villamosmérnök

Társadalompolitikai szakértő:


Papp György

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	9
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	15
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	16
1.2. Középtávú városrészi célok.....	18
1.2.1. Rákóczifalva gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Középtávú városi cél 1.).....	18
1.2.2. Rákóczifalva természeti és az épített környezetének megőrzése, javítása (Középtávú városi cél 2.).....	18
1.2.3. Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése (Középtávú városi cél 3.)	19
1.3. Városrészi célok.....	21
1.4. Településfejlesztési elvek.....	21
1.4.1. Rákóczifalva fenntartható fejlődése (Településfejlesztési elv 1.)	21
1.4.2. Reziliens Rákóczifalva (Településfejlesztési elv 2.)	22
1.4.3. Esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás biztosítása (Településfejlesztési elv 3.).....	22
1.5. Okos város („Smart city”) célkitűzések.....	23
2. MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	24
2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	28
2.3. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	28
2.3.1. Kulcsprojektek	28
2.3.2. Hálózatos projektek	29
2.3.3. Egyéb projektek.....	30
2.4. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve.....	32
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	38
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	40
4.1. Külső összefüggések.....	41
4.1.1. A stratégia illeszkedése nemzetközi szintű fejlesztési programokhoz.....	41
4.1.1.1. Az EU tematikus célkitűzéseire való illeszkedés.....	41
4.1.1.2. A Duna Régió Stratégiához való illeszkedés	42
4.1.2. A Stratégia illeszkedése országos területfejlesztési dokumentumokhoz.....	43
4.1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK) való illeszkedés	43
4.1.2.2. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiához való illeszkedés.....	44
4.1.3. Jász – Nagykun – Szolnok megyei fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés.....	46
4.1.3.1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021 – 2030. dokumentumhoz való illeszkedés.....	46
4.1.3.2. A Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területrendezési Tervhez való illeszkedés – Szolnok MJV agglomerációja.....	47
4.1.4. Helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való összhang bemutatása	48
4.1.4.1. Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz	48
4.1.4.2. Az önkormányzat gazdasági programjához való illeszkedés	48
4.2. Belső összefüggések	49
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	50



6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	55
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	56
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	57
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	59
6.4. Monitoring rendszer kialakítása	59
6.5. Monitoring rendszerben alkalmazott indikátorok.....	60



Ábrajegyzék

1. ábra: Városi területfejlesztési rendszer	10
2. ábra: Rákóczi falva Város jövőképe	16
3. ábra: Célrendszer	17
4. ábra: Megyei Koncepció célrendszere	46

Táblázatjegyzék

1. táblázat: A célrendszer és a projektek illeszkedés-vizsgálata.....	26
2. táblázat: Kulcsprojektek	28
3. táblázat: Hálózatos projektek	29
4. táblázat: Egyéb projektek.....	30
5. táblázat: Projektek pénzügyi terve, ütemezése	34
6. táblázat: Célrendszer illeszkedése az EU 2021-2027. főbb célkitűzéseire.....	41
7. táblázat: Megyei koncepció beavatkozási logikája.....	47
8. táblázat: Gazdasági Program és a Koncepció illeszkedés vizsgálata	48
9. táblázat: Rákóczi falva Város Településfejlesztési koncepciójának átfogó céljainak és rész céljainak kapcsolata	49
10. táblázat: Kockázatelemzés.....	51
11. táblázat: Indikátor-készlet	61



BEVEZETÉS

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) (a továbbiakban: **Stratégia**) alapja a Településfejlesztési Konceptió (TK) (a továbbiakban: **Konceptió**), mely a városfejlesztés hosszú távú vízióját és értékrendjét határozza meg, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat jelöli ki. Jelen stratégiaalkotással párhuzamosan, azt megalapozandó Rákóczi falva Város Konceptiója is felülvizsgálatra kerül.

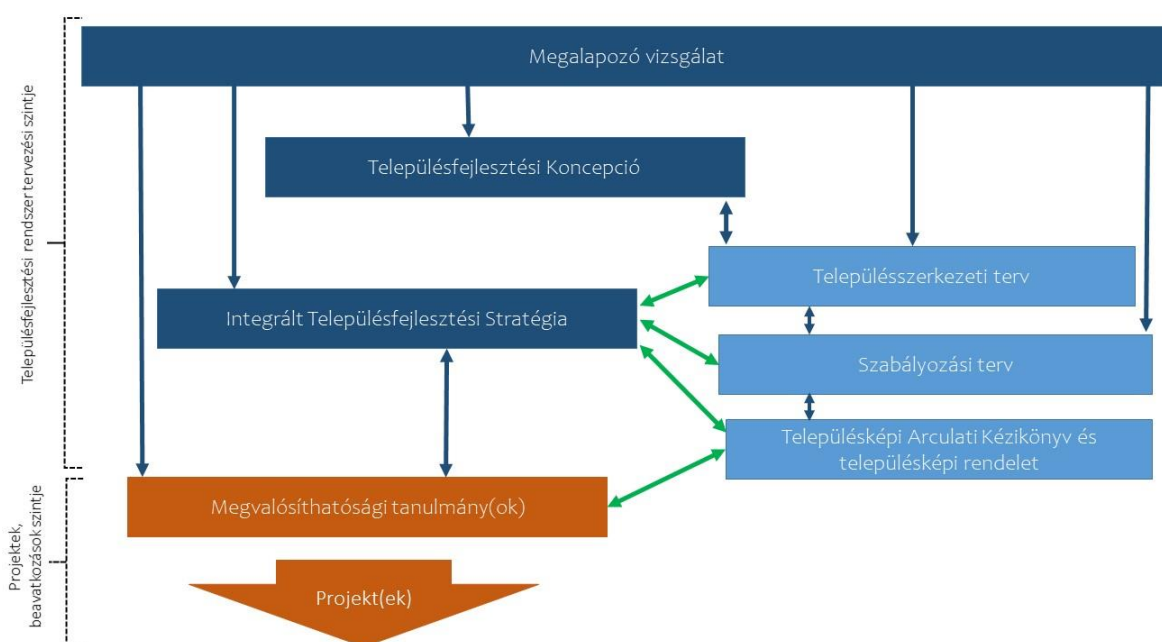
Jelen dokumentum Rákóczi falva Város Stratégiája, amely Rákóczi falva Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/2018. (III.27.) önkormányzati határozatával elfogadott Konceptió felülvizsgálati anyaga, és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” alapján készült. A Konceptió felülvizsgálatával egyidejűleg és összefüggésben felülvizsgálatra kerül Rákóczi falva Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/2018. (III.27.) önkormányzati határozatával elfogadott Rákóczi falva Város Konceptiója is, mely külön dokumentációban kerül tördelésre. Nevezett településfejlesztési dokumentumok egy tervezési fázisban kerülnek kidolgozásra. A Konceptióban megfogalmazott célok többféle módon érhetőek el. A Stratégia funkciója, hogy bemutassa a Konceptióban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósíthatóságát, hogy integrált, területeken és a szakágakon átívelő szemlélet mentén, egy középtávú fejlesztési időszakra kijelölje Rákóczi falva Város fejlesztési elképzeléseit.

Magyarországon a városi jogállású településeknek, így Rákóczi falva Városának is a városfejlesztési elképzeléseik megvalósításához Stratégiát kell készíteniük. Ez az egyik alapidokumentuma a 2021-2027 közötti tervezési időszakban terület- és településfejlesztésre fordítandó Európai Unió források felhasználhatóságának is.

A tervezett beavatkozások nem csupán a város önkormányzatának fejlesztési elképzeléseit foglalják keretbe, hanem a dokumentum a széleskörű projektgyűjtésnek köszönhetően a városban 2021-2027 között, más szereplők által megvalósítani tervezett, valamennyi fontosabb, jelenleg ismert fejlesztést felöleli és rendszerezi. Természetesen nincs realitása annak, hogy a következő időszak minden egyes fejlesztési elképzelését bemutassa a Stratégia, de a város fejlődésének szempontjából legfontosabb irányokat, projekteket és programokat strukturált formában összegzi.

A jogszabályi előírásokból és a tervezési logikából is fakadóan a Stratégia egy átfogó tervezési rendszer egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.

1. ábra: Városi területfejlesztési rendszer



(Forrás: saját szerkesztés)

A Stratégia meghatározza a következő fejlesztési időszak **kulcsprojektjeit**, **hálózatos projektjeit** és egyéb kategóriába sorolható projekteket.

Rákóczi Zsuzsanna Város városrészekre módszertanilag nem bontható alábbiak miatt:

- A település lakosság száma nem indikálja a városrészekre bontást.
- A településen nem azonosítható be társadalmi konfliktus, szegregálódó, szlómösödő területek nincsenek, emiatt a település területi bontása, társadalmi jellegű településrészek beazonosítása nem indokolt.
- A település épített környezete tekintetében nem azonosíthatók be jelentősen eltérő karakterű, vagy beépítését tekintve eltérő beépítésű (például telepszerű beépítés) területek, valamint jelentős ipari területek, ipartelepítés területei és/vagy jelentős barnamezős területek.

Fentiek alapján jelen Stratégia nem rögzít városrészhez köthető projekteket (**városrészi projektek**). Jelen Stratégia nem jelöl ki akcióterületeket. Akcióterületek kijelölésére lehetőség van a Stratégia későbbi felülvizsgálatakor és/vagy kiegészítésekor. Emiatt jelen Stratégia nem rögzít akcióterületekhez köthető projekteket (**akcióterületi projektek**).

A fentiek alapján a fejlesztések a 3. fejezetben több kategóriában kerülnek bemutatásra, egyrészt meghatározásra kerültek a célok eléréséhez kiemelten fontos kulcsprojektek, másrészt az egymással tematikailag vagy földrajzilag összefüggő hálózatos projektek, harmadrészt az egyik előző kategóriába sem sorolható egyéb fontos projektek. A településfejlesztés összetett folyamata során számos szereplő érdekeit kell figyelembe venni, ugyanakkor a fejlesztések hatékonysága megköveteli a források koncentrációját is.

Jelen stratégia befejező fejezeteként a megvalósítás eszközei kerülnek kifejtésre. Ennek számos eleme van, úgymint a célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek, vagy a sikeres megvalósítást szolgáló szervezeti keret kialakítása.

A stratégia eredményességének mérésére szolgáló monitoring és értékelési rendszernek igazodnia kell a nemzeti elvárásokhoz, így ezen fejezet a konkrét pályázati felhívások közzétételekor felülvizsgálatra és kibővítésre kerül.

Alapvető tervezési kihívás, hogy a Stratégiának egyszerre kell előremutatónak, beavatkozási irányokat lefektetőnek és ugyanakkor rugalmasnak, az új törekvések befogadására alkalmasnak lennie.

Minden ágazatnak, és minden tématerületnek vannak jogos igényei, amennyiben azonban nem jelölődnek ki preferenciák és hangsúlyok, akkor nagy a veszélye annak, hogy a források szétaprózódnak, és nem képesek kritikus mértékű hatást kifejteni. A stratégiai tervezés és megvalósítás során össze kell hangolni az épületbe/infrastruktúrába történő beruházásokat a társadalmi kérdésekkel.

A Stratégia középtávon jelöli ki

- az elérendő fejlesztési célokat, valamint
 - az integrált megvalósításukat szolgáló beavatkozások körét és azok eszközeit.
- A Stratégia célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 5-7 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka, a Stratégia akkor tekintendő eredményesnek, ha hozzájárul ahhoz, hogy Rákóczi Zsuzsanna Városa összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját az elkövetkező időszakban.

Rákóczi Zsuzsanna Város középtávú városfejlesztési tevékenységeinek stratégiai rendszerbe foglalását számos szempont indokolja. Folyamatban van Rákóczi Zsuzsanna településfejlesztési és településrendezési eszközeinek kidolgozása. Jelen Stratégia annak a komplex tervezési munkának a részeként készül el, amely Rákóczi Zsuzsanna Város teljes közigazgatási területére vonatkozó új, digitális településrendezési tervének elkészítését célozza. A településfejlesztési és településrendezési eszközök elkészítése során az alábbi tervezési feladatok valósulnak meg, a településfejlesztési és településrendezési tervdokumentáció tartalma az alábbi:

- **Megalapozó vizsgálat**, mely a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet melléklete szerinti tartalommal készül. A Megalapozó vizsgálat minden fejezete teljes körűen és szakági tervezők bevonásával



készül el. Jelen Stratégia hatékony megalkotása érdekében aktualizált és minden szakági munkarész tekintetében teljes körűen kidolgozott Megalapozó Vizsgálat készült a Stratégia megalkotásával párhuzamosan.

- **Településfejlesztési koncepció**, mely tartalmazza Rákóczifalva Város Képviselő-testületének, a város lakosságának, a fejlesztésben érdekelt gazdasági társaságoknak, civil- és egyéb társadalmi szervezeteknek településfejlesztési elképzeléseinek kidolgozását. Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/2018. (III.27.) önkormányzati határozatával elfogadott Koncepció felülvizsgálatra kerül, egyidejűleg és integráltan jelen Stratégia kidolgozásával.
- **Integrált Településfejlesztési Stratégia**, jelen dokumentum, mely Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/2018. (III.27.) önkormányzati határozatával elfogadott Rákóczifalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája felülvizsgálata.
- **Településszerkezeti terv** készítés célja a jóváhagyásra kerülő településfejlesztési koncepcióval összhangban a település fejlesztési irányainak meghatározása; a magasabb szintű rendezési tervekkel való összhang, egyezőség biztosításával, az egyes területrészek felhasználási módjának optimális meghatározása; továbbá a területfelhasználási változással érintett területek lehatárolása a változó területfelhasználások számszaki kimutatása.
- **Helyi építési szabályzat és szabályozási terv** készítése, az egyes építési övezetekben az építés helyi rendjének, feltételének meghatározása, összhangban a már jóváhagyott (vagy időközben jóváhagyásra kerülő) önkormányzati szabályozásokkal (pl. helyi értékvédelem; környezetvédelmi- vagy a településképi rendelet stb.)

A településfejlesztési és településrendezési eszközök egymásra épülnek, koherensek, jelen Stratégia azon rendszerében jogszabályi kötelezettséggel van jelen.

A Stratégia megalkotásának időszerűsége az alábbiak szerint indokolt:

- **Jogszabályi kötelezettség**

„A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 7. §. rögzíti az integrált településfejlesztési stratégiával kapcsolatban az alábbiakat:

„7. § Az önkormányzat a stratégiát legalább négyévente áttekinti, ellenőrzi, és dönt arról, hogy a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza, b) módosítja, vagy c) újat készít.”

A fentiekre tekintettel szükséges és időszerű a Stratégia felülvizsgálata.

- **Új 2021-2027 közötti Európai Unió ciklus előkészítése**

A Stratégia kijelöli a középtávon (5-7 év) elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit: A 2021-2027 közötti ciklus hatékony forráslehívásának előkészítése érdekében szükséges és időszerű a Stratégia elkészítése.

Lévé, hogy az uniós szakpolitika régiókban kénytelen gondolkodni, elkerülhetetlen, hogy a fejlesztési források elosztásakor nem kellő súllyal jelenik meg a települési szint, hanem magasabb térszerkezeti egységek (például Magyarország esetében a régió, azokon belül megyék, és azokon belül járások) szintjén valósul meg a forráselosztási mechanizmus. A 2021-2027-es programozási ciklusban is az integrált területfejlesztést preferálja, tervezetten továbbra is az adott tagállam területi és helyi fejlesztési stratégiákon keresztül támogatja majd az Európai Unió az integrált területfejlesztést. Így jelen Stratégia is hangsúlyosan törekszik megjeleníteni Rákóczifalva Város térségi szerepkörét erősítő fejlesztéseket.

Az Európai Unió kiemelt figyelmet fordít az innovációra, a klímaváltozás kezelésére, digitalizációra. Ezek a területek jelentős lesz a közvetlen uniós programokon keresztül történő finanszírozás is. A Stratégia rögzíti Rákóczifalva Város azon fejlesztési elképzeléseit is, amelyek akár közvetlen uniós programokon keresztül kerülhetnek finanszírozásra.



▪ Új önkormányzati ciklus, új Gazdasági ciklusprogram

2019. év októberében helyhatósági választások voltak, így Rákóczifalva esetében is új önkormányzati ciklus vette kezdetét. A Képviselő-testület legfontosabb feladata a település fejlődését töretlenül segíteni Rákóczifalva Város erősödését szolgáló folyamatok folytatásával és - az előző ciklus tanúságait összesítve - kijelölve szükség szerinti új fejlesztési irányokat. Az Önkormányzat településfejlesztési elképzelései új Gazdasági Programban kerültek megfogalmazásra. A Gazdasági Program adoptálja a Konceptió célrendszerét. A Gazdasági Program összhangban kell, hogy legyen a város stratégiai dokumentumaival, ennek érdekében szükséges a Stratégiai elkészítése oly módon, hogy az egyrészt a Gazdasági Program és Konceptió célrendszerét átveszi, és a Gazdasági Programban rögzített tervezett beavatkozásokat, projekteket rögzíti.

▪ Rákóczifalva Város stratégiai dokumentumaival való összhang megteremtése

Egyrészt a város mind területi, mind ágazati szempontból meghatározó és jellemzően friss vagy folyamatosan frissített tervezési dokumentumokkal rendelkezik ezért szükség van ezek összefogására, a későbbi ágazati fejlesztési irányok egységes szemléletű megalapozására. Másrészt Rákóczifalva jelentős területi kitekintéssel rendelkező, több alkalommal felülvizsgált stratégiai dokumentumai (Településfejlesztési Konceptió, Helyi Esélyegyenlőségi Program) megalkotása óta számos fejlesztés megvalósult, egyes területek átalakultak, jelentősen megváltozott a gazdasági és fejlesztési környezet, s ennek világméretű trendjei Rákóczifalvára is begyűrűztek. A kihívások is újak, melyekkel lépést kell tartani, mindemellett jogszabály írja elő időszakonkénti felülvizsgálatukat.

▪ Megyei Területrendezési Terv

Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területrendezési Terv 2020. május 25-től hatályos. Jász–Nagykun–Szolnok Megyei Közgyűlése „a Jász– Nagykun–Szolnok Megyei Területrendezési Tervről” szóló 3/2020. (V.13.) önkormányzati rendeletével határozta meg Jász–Nagykun–Szolnok megye térségi területfelhasználásának térbeli feltételeit, a műszaki infrastruktúra–hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét, tekintettel a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, az erőforrások védelmére, fenntartható fejlesztésére, továbbá a megye egyedülálló és sajátos adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtására.

Rákóczifalva a térségi együttműködések övezetében tartozik, mint Szolnok és térségéhez tartozó település, így érintett a „Térszervező városok övezete”. a „Térségi együttműködések övezete” tekintetében, továbbá a Tisza révén az „Ártéri tájgazdálkodás övezete” tekintetében.

Az új megyei területrendezési tervhez való illesztést a tervezési munka további, a településrendezési eszközök fázisai biztosítják majd.

A Stratégia elkészítéséhez a szabályozási környezet következő változása biztosítja a hátteret:

- A 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről, megváltozott jogszabályi hátteret ad a településfejlesztés és a településrendezés terén. Ezen feltételeket figyelembe véve, és a jogszabályi háttérhez alkalmazkodva készül a jelen dokumentum. A Stratégia a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerinti kidolgozottsággal és az ismert módszertani útmutatások betartása mellett készül.
- A 2016 óta a Stratégia vonatkozásában a legfontosabb változás, hogy azt már az okos város módszertan figyelembe vételével kell elkészíteni. A hosszú távú és erős gazdasági és ökológiai egyensúllyal bíró, ideális életminőséget biztosító, vonzó városi környezet adó és a város életében aktívan résztvevő lakosságú település kialakítása az okos („smart”) városfejlesztési



módszerek alkalmazásával lehetséges. Az okos modell elemeit a helyi lehetőségekhez mérten és a helyi specifikusságokhoz illeszkedve szükséges Rákóczifalva városában adoptálni. Az elérhető fejlett és innovatív információtechnológiák illetve okos modellek közül a reálisan és rentábilisan alkalmazhatók kiválasztása megengedhető, fontos a helyes lépték. Rákóczifalva méretből és az Önkormányzat által biztosított közszolgáltatások és az általa ellátott településüzemeltetési feladatok volumenéből kifolyólag jelenleg az „okos város” települési szolgáltatások még érdemben nem jelentek meg. A Stratégia rögzíti Rákóczifalva „okos város” víziójának főbb elemeit.

A tervezési folyamat a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendeletben rögzítettek szerint, széleskörű partnerséggel valósul meg, bevonva a település szereplőit. Az államigazgatási szerveket, az önkormányzatokat, a társadalmi és gazdasági szervezeteket és a lakosságot is bevontuk a tervezés folyamatába, melynek rendjét az önkormányzat által elfogadott Partnerségi Terv tartalmazza (a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017 (VII.4.) önkormányzati rendelete).





1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A Stratégia elérendő (középtávú) céljait egyrészt a Konceptió jövőképe és az ennek megvalósulása irányába mutató hosszú távú, átfogó céljai foglalják keretbe, másrészt erőteljesen befolyásolják az Európai Unió és a hazai területfejlesztési szakpolitikai célkitűzések, és ezen célokhoz illeszkedő ún. beruházási prioritásai. Mivel várhatóan az EU támogatások továbbra is kiemelt – ha nem is kizárólagos - szerepet játszanak majd Rákóczifalva Város fejlődésében az elkövetkező 7-8 évben, e beruházási prioritások és a városi célok egymáshoz illesztése fontos eleme jelen stratégiai tervezési folyamatnak.

A Konceptió célrendszerét jelen Stratégia adoptálja.

A Konceptióban rögzített jövőkép pozicionálja a várost a régióban/tágabb térségben, meghatározza a társadalmi gazdasági és épített környezet domináns folyamatait. A jövőkép hosszabb időtávra, 2030-ig terjedően kerül meghatározásra. A jövőkép Rákóczifalva Város hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet város 2030-2035-re szeretne elérni.

2. ábra: Rákóczifalva Város jövőképe

Rákóczifalva Városa

a szuburbanizációs folyamatok révén Szolnok MJV agglomerációjának meghatározó településévé válik, amely kiegyensúlyozott gazdasággal bír, a Tisza folyó vízi turizmusára épülően a „Tiszakanyar” kedvelt és látogatott állomása; élhető és vonzó város, ahová egyre több fiatal család költözik.

Mivel a jelenlegi Stratégia készítés homogén tervezési folyamat részeként készül, mint a Konceptió, jelen dokumentum – mint a Konceptióval koherens dokumentum – a koncepcióban rögzített városi jövőképet és az ehhez kapcsolódó célokat, és ahhoz kapcsolódó településfejlesztési elveket alkalmazza.

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

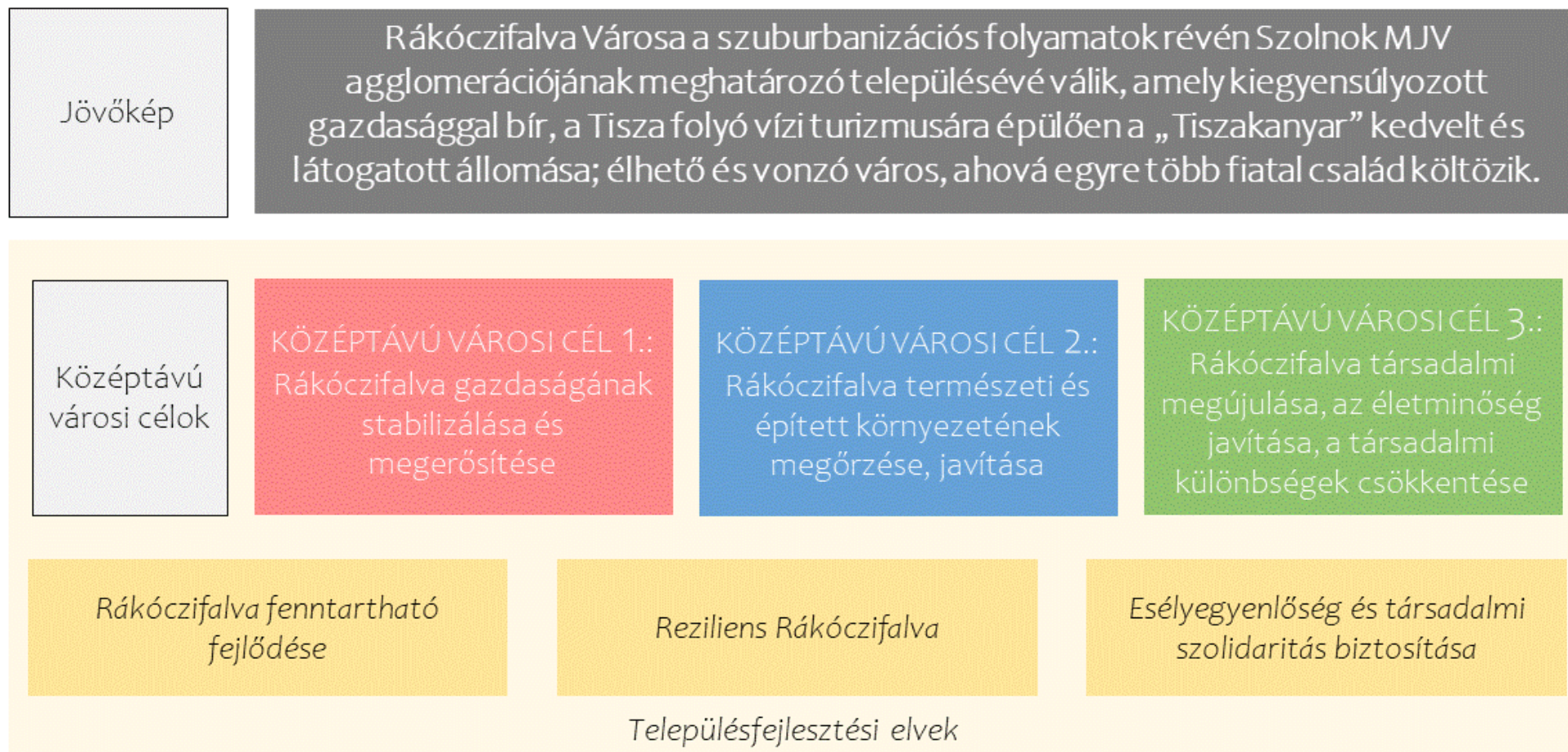
Az 5 ezer és 20 ezer fő közötti lakosságú városokat tekintjük kisvárosoknak, míg általánosan elfogadottan a 20 ezer és 100 ezer közötti lakosságú városokat tekintjük középvárosoknak. **Rákóczifalva Város lakosságú alapján kisvárosnak minősíthető.** Kisvárosok esetében a stratégiai fejlesztési célok **integrált jelleggel Középtávú Városi Célok** rendszerében rögzítendő.

Jellegüket tekintve Rákóczifalva Város Stratégia Középtávú Városi Céljai két típusúak lehetnek:

- **Tematikus célok:** tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok a város egészére vonatkozóan
- **Területi célok:** A területi célok a település egy vagy több, konkrét, egyenként folytonos vonallal körülhatárolható területén realizálhatóak. Ilyenek lehetnek a város egy vagy több városrészére érvényesek vagy a város területén megtalálható főbb, a fejlesztési elképzelések során kiemelt figyelemben részesülő terület-típusokra (pl. lakóterületek, rekreációs területek, ipartelepítés területei, stb.) érvényes célok.

A Középtávú Városi Célok integrált jellegű célok, olyanok, melyek eléréséhez több tematikus/ágazati jellegű tevékenység koordinált végrehajtása szükséges. Jelen tervezési munka részeként felülvizsgálat Konceptió „Átfogó Célokként” rögzíti azokat a célokat, amelyeket jelen Stratégia „Középtávú Városi Célokként” használ.

3. ábra: Célrendszer



(Forrás: saját szerkesztés)

1.2. Középtávú városrészi célok

1.2.1. Rákóczifalva gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Középtávú városi cél 1.)

A gazdaságfejlesztés célja a stabil, erős helyi gazdaság megalapozása, amely a meglévő munkahelyeket képes megtartani és új munkahelyeket létrehozni. Olyan munkahelyeket, amelyek a város lakói számára képzettségüknek és készségeiknek megfelelő, vonzó lehetőséget kínálnak, és olyan jövedelmet biztosítanak, amely megalapozza a jólétüket. Rákóczifalva Szolnok szatellit településeként alvó városi funkciókat is mutat, a megyeszékhelyen dolgozók számára főleg lakhatási funkciói fontosak, továbbá a helyben elérhető terciér szektor kínálata a mindennapi élethez. Ennek ellenére a város erejét és mozgásterét alapvetően meghatározó tényező, hogy a helyi gazdaság stabil legyen, és megfelelő adóbevételt biztosítson a települési önkormányzatnak.

Rákóczifalva gazdaságának dinamizálása és diverzifikálása, a jövedelemtermelő képesség javítása érdekében szükséges, hogy a helyi vállalkozások munkahelymegtartó ereje rövid távon megerősödjön, versenyképessége pedig hosszabb távon javuljon. A hosszú távú gazdasági sikerek érdekében javítani szükséges a helyi vállalkozások forrás abszorpciók képességét, melyhez elengedhetetlen a vállalkozói réteg és a helyi döntéshozók között már meglévő együttműködési formák továbbépítése, tartalmi fejlesztése.

Az önkormányzat saját hatáskörében lévő adó – és egyéb közterhek tekintetében kedvezményekkel kell, hogy segítse a helyi vállalkozásokat, valamint vonzhat jelentősebb befektetőket Rákóczifalva Városába. Differenciált befektetői kedvezményeket kínáló önkormányzati vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési program megerősítése, az aktuális gazdasági folyamatokhoz igazodni képes, rugalmas rendszer fenntartása a cél. A vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési program nemcsak a potens betelepülő vállalkozások, hanem a helyi mikro-, ki- és közepes vállalkozások segítségét is szolgálja. A terciér szektor megerősítésével biztosítható a települési gazdaság diverzifikálása.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztéseket integráltan, térségi alapon zajló turisztikai szervezetrendszer fejlesztése révén szükséges megvalósítani. A 2014-2020-as programozás ciklusban megvalósult „Tiszakanyar” elnevezésű turisztika projekt a térségben már működő, különböző helyszíneken létesült kulturális terek összekapcsolására, valamint kapcsolódó rendezvényhelyszínek turisztikai vonzerejének fejlesztésére irányult. Az együttműködésben megvalósított projekt révén lefektetésre kerültek egy olyan térségi hálózat alapjai, mely kulturális vonzerőn alapul, a terület turisztikai szempontból fontos pontjait már összeköti. További együttműködés szempontjából is Rákóczifalva Város számára partnerként a környező települések kínálkoznak, kiemelten a természet közelségét, mindemellett aktív kikapcsolódási lehetőséget (kerékpározás, gyalogos túra), valamint a térség történetét, természeti adottságait és érdekességeit bemutató kulturális élményekre épülve (Tanösvény, és a Macimúzeum épülete). Szükséges az aktív turizmus lehetőségeinek bővítése; horgász-, vadász-, kerékpáros-, lovasturizmus támogatása, ösztönzése, szükséges infrastruktúra fejlesztés ahhoz, hogy Rákóczifalva turisztikai kínálata diverzifikálódjon.

1.2.2. Rákóczifalva természeti és az épített környezetének megőrzése, javítása (Középtávú városi cél 2.)

Rákóczifalvának, mint Szolnok MJV agglomerációs terében lévő településnek alvóváros funkciója is beazonosítható, hiszen a Szolnokon munkát vállalók előszeretettel költöznek a nyugodtabb kisvárosba. A szuburbanizációs folyamatok tendencia-szerűen erősödnek. Feladat olyan



infrastruktúra-fejlesztések megvalósítása, melyek a gazdaságfejlesztési célokhoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok helyben maradásához járulnak hozzá, egyúttal a települések általános környezeti állapotát javítják. Ezzel a fenntartható fejlődés helyi feltételeinek biztosítása, hozzájárulva a fenntartható települési térszerkezet kialakulásához. Ezen fejlesztések a helyi lakosságot szolgálják és célozzák, de a helyi vállalkozások működéséhez is biztosítják a korszerű települési környezetet.

A fenntartható fejlődés keretén belül a település célkitűzése az energiafelhasználás optimalizálása, a megújuló energiahasználat elterjesztése. A már megújuló energiahasználatot rendelkező intézmények mellett további intézmény korszerűsítések. A település közvilágításának korszerűsítése, gazdaságosabb üzemmóddal, a színvonal megtartása vagy fejlesztése mellett. A társasházak és egyedi ingatlanok hőszigetelésének és energetikai korszerűsítésének népszerűsítése, továbbá komplex energiahatékonysági beruházás megvalósítása.

Elsődlegesen a napenergia és a geotermikus energia hasznosításának szélesebb körű igénybe vétele eredményezhet megtakarítást. Kiemelten a nyári hűtés energia igényének kielégítésére hasznosítható napelemek terjesztésével. A föld energiája is, mint megújuló energiahordozó hasznosításra alkalmas.

A fejlesztésekkel meg kell oldani a középületek külső határoló szerkezeteinek hőszigetelését, árnyékolását, épületgépészeti és világítási rendszerük korszerűsítését. A tervezett intézkedések megvalósítása során szem előtt kell tartani a klímaváltozással járó káros jelenségek következményeinek minimalizálását, továbbá támogatni szükséges települési szilárd hulladék minél nagyobb arányú újrahasznosítását, illetve energetikai célú felhasználását célzó beruházásokat.

Energiahatékony építés célkitűzés a meglévő épületállomány energiatakarékos rekonstrukcióját, az alacsony energiafogyasztású és passzív házak építésének ösztönzését célozza.

Az energiafogyasztást tudatosan lehet és kell is befolyásolni. A klímaváltozás fő okozóiként számon tartott ipari nagyvállalatok mellett az egyének szerepe is éppen olyan fontos. A szemléletformálás, azaz az emberek gondolkodásmódjának, viselkedésének, mindennapi szokásainak megváltoztatása az első számú eszköz arra, hogy a fenntartható fejlődés szempontjaival azonosulni tudó, tudatos felhasználói társadalom jöhessen létre. Annak érdekében, hogy a jövő nemzedéke számára a fenntarthatóság társadalmi norma legyen, szükséges átfogó szemléletformáló programok végrehajtása, melyeket a társadalom együttes feladatának kell kezelni. Energia- és klímatudatossági szemléletformáló tevékenységek fokozott megvalósítása szükséges.

A város fejlődése számára nélkülözhetetlen, hogy a viszonylag érintetlen, természetközeli állapotokat sikerülne fenntartani, és továbbjavítani. A védett táji környezetre alapozott ökoturizmus és természetjáró turizmus az idegenforgalom megerősödését jelentené. Ezáltal javulna a természeti állapot, felértékelődne a természeti környezet.

A környezet védelme így a zöldfelületek fejlesztésével (mikroklimatikus hatások biztosítása), a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmének erősítésével, a sziluett védelme, kilátásvédelem megvalósításával tervezett.

1.2.3. Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése (Középtávú városi cél 3.)

Rákóczifalva célja a népességmegtartás, hosszú távon pedig a népességszám növekedése. A legnagyobb népességmegtartó erő a munkahely biztosítás, továbbá a megfelelő életminőségű élettér biztosítása. Az élhető városhoz hozzátartozik a megfelelő színvonalú, rugalmasan működő intézményrendszer.

Jelen rész célhoz tartozó beavatkozások többek között az egészségügyi alapellátás, az önkormányzati egészségügyi járóbeteg-szakellátást nyújtó intézmények infrastruktúra fejlesztéseit tömörítik. Cél a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, annak érdekében, hogy az érintett településeken, minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal



rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai; figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását.

A témakör további kiemelt célja a helyi szinten elérhető, költséghatékony, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten a gyermekjóléti alapellátás és az óvodai ellátás, a köznevelés területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit.

Rákóczifalva nem rendelkezik komoly történelmi múlttal, ennek ellenére a település komoly helyi értékekkel rendelkezik. Rákóczifalva Helyi Értéktár számos elemet lajstromol („Szabados-féle húskészítmények”, „Pásztor-szikvíz”, „B. A. P. Macihad macigyűjtemény”), ezekre alapozva erősítendő a település önazonosságát megfelelő módon kialakító imázsa a városnak. Szükséges a helyi társadalom összetartozásának erősítése és közvetetten a helyi gazdasági fellendülése érdekében a települési közösségi és kulturális terek, infrastruktúra, szolgáltatások és programok fejlesztésével, kínálatuk bővítésével.



1.3. Városrészi célok

Rákóczifalva Város városrészekre módszertanilag nem bontható alábbiak miatt:

- A település lakosság száma nem indikálja a városrészekre bontást, illetve akcióterületek beazonosíthatóságát.
- A településen nem azonosítható be társadalmi konfliktus, szegregálódó, szlömösödő területek nincsenek, emiatt a település területi bontása, társadalmi jellegű településrészek beazonosítása nem indokolt.
- A település épített környezete tekintetében nem azonosíthatók be jelentősen eltérő karakterű, vagy beépítését tekintve eltérő beépítésű (például telepszerű beépítés) területek, valamint jelentős ipari területek, ipartelepítés területei és/vagy jelentős barnamezős területek.

Fentiek alapján városrészi célok jelen Stratégiában nem kerülnek megfogalmazásra.

1.4. Településfejlesztési elvek

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a város fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése, a források allokálása szempontjából. Rákóczifalva Város horizontális településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

1.4.1. Rákóczifalva fenntartható fejlődése (Településfejlesztési elv 1.)

A fenntartható fejlődés területfejlesztési elvnek több értelmezési kerete, vetülete definiálható. Szükséges a környezetileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát városfejlesztést segíti:

- A város fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvnek tekinti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést.
- Fenntartható építés, a fenntartható építés-technológia alkalmazása a városfejlesztés során.
- Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.

A fenntartható fejlődés az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

A fenntartható társadalom és gazdaság elveit saját környezetükben, a realitások talaján kis lépésenként az egyes fejlesztési projekteken valósággá tenni.

Szükséges a harmonikus növekedés megvalósítása: Rákóczifalva Város fejlesztése során kiemelt szempont a harmonikus társadalmi, gazdasági és területi fejlődés elve (közösségi szemlélet és szolidaritás). A városi fejlesztések során figyelembe kell venni az eltérő fejlettségű városrészek, eltérő életminőségű társadalmát. A területi kohézió, a hátrányok mérséklése, a szolidaritás mind olyan alapelvek, amelyek lehetővé teszi, hogy Rákóczifalva Város elkülönülő városrészei ne ellentmondásosan fejlődjenek.



A hosszú távú fenntarthatóság alapvető biztosítéka, ha Rákóczifalva Város versenyképesen fejlődik: építve a város komparatív előnyeire, vagyis egyedi adottságain alapuló versenyelőnyeire. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak a város tartós versenyelőnyei. Rákóczifalva Város esetében komparatív előnyként a mezőgazdaságban és a turisztikában (Tisza és lovas turizmus) valamint gazdasági centrum (Szolnok MJV) közelségében rejlő potenciál azonosítható be.

A fenntartható fejlődés további biztosítéka, ha nemcsak egy tématerület kerül fejlesztésre, illetve az adott tématerületek egymással integráltan kerülnek fejlesztésre. Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet legfőbb alapelemei a következők:

- Olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozzá a város fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez.
- Az infrastruktúrák kizárólagos fejlesztése helyett, olyan városi fejlesztéspolitika bontakozzon ki, amely a „soft” beavatkozási típusokat is kiemelten kezeli.
- A pontszerű fejlesztések helyett, a komplex, egymással szinergikus hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni.
- Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a városfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magánerő, magántőke mobilizálását.

1.4.2. Reziliens Rákóczifalva (Településfejlesztési elv 2.)

A XXI. században egy modern város élhetőségének és biztonságosságának erősítése szempontjából elengedetlen a reziliencia, a rugalmas ellenállási képesség fejlesztése – ez fokozottan igaz 2020-ban, amikor a gazdasági, társadalmi és környezeti stresszhelyzetek mellett megjelent a koronavírus okozta világvárvány. A pandémia az egészségügyi kockázat mellett hatással van a gazdaságra is, a termelés visszaesése hatására munkahelyek szűnnek meg, ami további keresletcsökkenést okoz. Felértékelődik a helyi termék- és szolgáltatásfejlesztés, valamint a digitalizáció szerepe.

Ez a horizontális cél a klímaváltozás, gazdasági és társadalmi válsághelyzetek, járványok hatásaira való felkészülésben a tanulás és alkalmazkodás fontosságát emeli ki, amely által a város képessé válik a sokk- és stresszhelyzetekre való megfelelő reagálásra. (Ide tartozik például az önellátás feltételeinek megteremtése helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése révén.)

1.4.3. Esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás biztosítása (Településfejlesztési elv 3.)

Rákóczifalva Város fejlesztési elképzelései kapcsán törekedni kell az esélyegyenlőség biztosítására, mely alapján a településen élő különböző társadalmi osztályok és rétegek is egyenlő módon, egységesen részesülhessenek a fejlesztés eredményeiben. A társadalmilag alacsonyabb jövedelemmel rendelkező réteg segítése érdekében a fejlesztés eszközeivel is biztosítani kell a társadalmi szolidaritást. Egy város hosszú távú, hatékony fejlesztése nem lehetséges az ott élők aktív közreműködése, bevonása nélkül. Ez a horizontális cél a közösségi szemlélet, összefogás fontosságát hangsúlyozza a városfejlesztés valamennyi területén.

1.5. Okos város („Smart city”) célkitűzések

A hosszú távú és erős gazdasági és ökológiai egyensúllyal bíró, ideális életminőséget biztosító, vonzó városi környezet adó és a város életében aktívan résztvevő lakosságú település kialakítása az okos („smart”) városfejlesztési módszerek alkalmazásával lehetséges.

Az okos modell elemeit a helyi lehetőségekhez mérten és a helyi specifikusságokhoz illeszkedve szükséges Rákóczifalva városában adoptálni. Az elérhető fejlett és innovatív információtechnológiák illetve okos modellek közül a reálisan és rentábilisan alkalmazhatók kiválasztása megengedhető, fontos a helyes lépték. Szolnok MJV agglomerációjában lévő kisvárosként a megyeszékhely által kialakított és kezelt smart modellekbe való kapcsolódás lehetősége megvizsgálandó.

A modern fenntartható városfejlesztés stratégiai tervezése során egyfajta horizontális szempontként rögzítendő az okos város megteremtésére való törekvés elve, hiszen ennek az elvek érvényesülnie szükséges minden városfejlesztési tématerületnél (magas minőség és hatékonyság, környezeti és gazdasági fenntarthatóság, lakosság fokozott bevonása. Az okos város dimenziói az alábbiak:

- Okos kormányzás („Smart Governance”)

Az Okos kormányzás témakörbe a közigazgatási szolgáltatások egyszerűsítését és elektronizálását megcélzó fejlesztések sorolhatók, a települési szolgáltatások IKT és infrastruktúra alapú fejlesztései.

- Okos emberek („Smart People”)

A tudásgazdaság elsődleges helyszínei a városok, Rákóczifalva, mint Szolnok MJV agglomerációjába tartozó szatellit-település ebben a tekintetben függ a megyeszékhelytől. A helyi önkormányzat és a város belső ügymenetei szempontjából szükséges az inkluzivitás (a sokszínűségéből fakadó eltérő igényekre pozitívan reagáló) megőrzésével szükséges a lakosság széleskörű bevonására az okos város elemek megvalósításába, a kellő kompetenciák kialakításával a lakosság körében.

- Okos életkörülmények, életminőség („Smart Living”)

A „Smart Living” elem a lakhatással, életmóddal, egészséggel, (szociális) biztonsággal kapcsolatos fejlesztési területeket foglalja magában, IT vetületei a funkcionális szolgáltatások (Software as a Service, SAAS) előtérbe helyezését célozzák. Rákóczifalva esetében nagy, régiós rendszerekhez való kapcsolódás, integrálódás javasolt.

- Okos, élhető környezet („Smart Environment”)

A fenntartható és távlatos erőforrás-gazdálkodásra törekvés célkitűzéseit tömöríti az okos, élhető környezet („Smart Environment”) elem. A környezet kezelése rendszerszinten (település egészének léptéke) és kis léptékben (konkrét beavatkozások léptéke) egyaránt és integráltan szükséges.

- Okos mobilitás („Smart Mobility”)

Az Okos mobilitás („Smart Mobility”) a környezeti terhelések csökkentése érdekében a nem motorizált, illetve közösségi közlekedési formák preferálását, a multimodális elérés (egyes közlekedési ágak közötti rendszer szintű és konkrét téri kapcsolatok) biztosítását, a városi terek és hálózatok optimális összefűzését, fejlesztését célozza, becsatornázza a fejlesztési keretei közé a „car sharing” kapcsolódó szolgáltatásokat is. Fentebb felsorolt elemek Szolnok város fejlesztéseiként definiálhatók, Rákóczifalva partnerséget biztosítva és a kapcsolódó fejlesztései elemek megvalósításában tud részt venni ezen célkitűzések megvalósításában.

- Okos, fenntartható gazdaság („Smart Economy”)

A vállalkozások innovációs, K+F tevékenységét támogató, versenyképességük növelését elősegítő törekvések – bár inkább áttételesen önkormányzati kompetencia – szintén kiemelt eleme az okos város vízióinak. A helyi gazdasági szereplők tekintetében egyelőre érdemi K+F+I potenciál nem azonosítható be.



2. MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Ez a fejezet bemutatja azokat a meghatározó fontosságú fejlesztéseket, projekteket, melyek megvalósítása hozzájárul Rákóczi falva városfejlesztési céljainak eléréséhez.

Jelen Stratégia, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, illetve programok) indikatív listáját, melyek a célok eléréséhez szükségesek. Ugyanakkor nem feladata, hogy kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen tartalmazza a kitűzött célok elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Jelen Stratégia a tervezett beavatkozások rendszerét mutatja be.

A célok elérése érdekében megvalósítandó projektek az alábbi típusokba sorolhatóak be:

- Kulcsprojektek:

A kulcsprojektek olyan tervezett fejlesztések, melyek kulcsfontosságúak a város fejlődése szempontjából, alapvető feltételét képezik valamely középtávú városi cél elérésének. A kulcsprojektek megvalósulása sok esetben az egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának előfeltételét is jelenti.

- Hálózatos projektek:

A hálózatos projektek több, egymáshoz kapcsolódó, azonos vagy hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város egészére vagy annak több területére kiterjednek. A hálózatos projektek sok esetben egymással térben összefüggő fejlesztéseket tartalmaznak (pl. kerékpárhálózat fejlesztése).

- Akcióterületi projektek:

Jelen Stratégia nem jelöl ki akcióterületeket. Akcióterületek kijelölésére lehetőség van a Stratégia későbbi felülvizsgálatakor és/vagy kiegészítésekor. Emiatt jelen Stratégia nem rögzít akcióterületekhez köthető projekteket (**akcióterületi projektek**).

- Egyéb projektek:

Az előző kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztési elképzelések, projektjavaslatok.

Az egyes projekt típusok között lehetséges átfedés, amely pozitív szinergiákat eredményezhet.

1. táblázat: A célrendszer és a projektek illeszkedés-vizsgálata

		Cél	Rész cél	Kulcsprojektek	Egyéb projektek	Hálózatos projektek
J Ö V Ö K É P	←	Rákóczi falva gazdaságának stabilizálása és megerősítése Középtávú városi cél 1.	Gazdaságot hatékonyan kiszolgáló környezet, üzleti infrastruktúra és soft környezet fejlesztése a több lábbon álló (diverzifikált) gazdaság kialakítása érdekében (1.1. rész cél)			
			Turisztikai fejlesztések és a kapcsolódó szolgáltatások (szuprastruktúra) fejlesztése (1.2. rész cél)			
	←	Rákóczi falva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása Középtávú városi cél 2.	Minőségi lakókörnyezet megteremtése (2.1. rész cél)			
			A környezet védelme, külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása, koncentrált terület-felhasználás (2.2. rész cél)			
			Megújuló energiaforrások részarányának növelése és energiahatékony építés (2.3. rész cél)			



		Cél	Rész cél	Kulcsprojektek	Egyéb projektek	Hálózatos projektek
J Ö V Ö K É P	←	Rákóczi falva társadalmi megújítása, az életminőség javítása, a társadalmi	Egészséges, szolidáris és befogadó társadalom (3.1. rész cél)			
			Kulturált és képzett társadalom (3.2. rész cél)			

(Forrás: saját szerkesztés)



2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával







Jelen Stratégia nem jelöl ki akcióterületeket. Akcióterületek kijelölésére lehetőség van a Stratégia későbbi felülvizsgálatakor és/vagy kiegészítésekor. Emiatt jelen Stratégia nem rögzít akcióterületekhez köthető projekteket (**akcióterületi projektek**).

2.3. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

2.3.1. Kulcsprojektek

A kulcsprojektek olyan tervezett fejlesztések, melyek kulcsfontosságúak a város fejlődése szempontjából, alapvető feltételét képezik a város tervezett jövőképeinek megvalósulásának, a középtávú városi célok elérésének. Tervezett kulcsprojektek:

2. táblázat: Kulcsprojektek

Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése
„Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Kulcsprojekt		Rákóczifalva iparterületeinek telekhatáron belüli infrastrukturális fejlesztése
„Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Kulcsprojekt		Helyi piac bővítése, fejlesztése (konzorciumi partnerek bevonásával)
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Kulcsprojekt		Rákóczifalva város belterületi csapadékvíz elvezető hálózat építés II. ütem
"Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Kulcsprojekt		Városi könyvtár építése
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Kulcsprojekt		Energiaközösség létrehozása, naperőmű park kiépítése a Szolnoki Tankerületi központtal, a Szolnoki Kistérség Többcélú társulásával, valamint a helyi református és katolikus egyházzal konzorciumban
"Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Kulcsprojekt		Szociális bérlakás építése Rákóczifalván

(Forrás: saját szerkesztés)





A tervezett kulcsprojektek indikatív forrásigényét és ütemezését a fejezet végén található összefoglaló táblázat tartalmazza.



2.3.2. Hálózatos projektek

A hálózatos projektek olyan tervezett beavatkozások, amelyek több, hasonló jellegű, egymáshoz kapcsolódó projektelemből állnak, és megvalósításuk a város több területén is tervezett. Tervezett hálózatos projektek

3. táblázat: Hálózatos projektek



Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Hálózatos projekt		Rákóczifalva belterületi kerékpárúthálózatának bővítése
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Hálózatos projekt		Tisza-part rekreációs célú fejlesztése: a szabadidő kellemes eltöltésére alkalmas hely kialakítása a Tisza-parton, nyári színház infrastrukturális feltételeinek létrehozása
„Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Hálózatos projekt		Aktív turizmus lehetőségeinek bővítése; horgász-, vadász-, kerékpáros-, lovasturizmus támogatása (076/30 legelő művelési ág), ösztönzése, szükséges infrastruktúra fejlesztés; sportturizmus: rendszeres bajnokságok szervezése, természetben folytatott sport- és hobbitevékenységek fejlesztése
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Hálózatos projekt		Zöldfelületi rendszer és a település közterületeinek átfogó fejlesztése: utcai sporteszközök kihelyezése, további közösségi terek kialakítása a város több pontján, futópálya kialakítása, sportpark(ok) létrehozása, fejlesztése

(Forrás: saját szerkesztés)

A hálózatos projektek egy része szorosan kapcsolódik a kulcsprojektekhez, illetve részét képezi az akcióterületi fejlesztéseknek is. Az átfedések a városfejlesztés integrált jellegéből adódnak, erősítik a tervezett fejlesztések közötti szinergiát. A tervezett hálózatos projektek indikatív forrásigényét és ütemezését a fejezet végén található összefoglaló táblázat tartalmazza.

2.3.3. Egyéb projektek

4. táblázat: Egyéb projektek

Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése
„Rákóczi falva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek		Zánkai tábor felújítása
"Rákóczi falva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Egyéb projektek		Dencs Antal Sporttelep és lovaspálya korszerűsítése bővítése - Edzőtábor fogadására alkalmas épület felújítása, tenispálya és kiszolgáló egységeinek kiépítésével
"Rákóczi falva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Egyéb projektek		Idősek napközi ellátását szolgáló épületek, valamint a családsegítő szolgálat épületének felújítása
"Rákóczi falva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Egyéb projektek		Régi óvoda épületének korszerűsítése (tetőcsere, hőszigetelés, épületgépészeti felújítás)
„Rákóczi falva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek		Iparterületek szükséges infrastrukturális fejlesztése és befektetésösztönzés, városmarketing tevékenység megvalósítása; kijárlható iparterületek eladással vagy bérbeadással történő hasznosítása (23/12-17 hrsz, 038/9 hrsz)
„Rákóczi falva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek		Belső fogyasztás ösztönzése, irányítása (a helyi piac tartalomfejlesztése), rövid ellátási lánc kialakítása (1467/2 hrsz). Helyi védjegyrendszer kialakítása és hagyományokra épülő turizmus generálása: Régi mesterségek bemutatásának megvalósítása a szükséges infrastrukturális feltételek megteremtésével; Falusi vendégasztal létrehozása: külön ingatlan kialakítása, akár állattartással, akár csak főzési lehetőséggel és a társaságok fogadására alkalmas helyvel. A négylábú és szárnyas állatok feldolgozásán és megfőzésén túl az ingatlan rendelkezik egyéb „falusi wellness” szolgáltatásokkal, mint



Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése
			dézsafürdő, szauna, borospince stb. Helyi termékek védelme és városmarketing tevékenységekkel történő kiejánlása: Rákóczifalván előállított minden nemű kézműves ill. házi termékek összegyűjtése, lajstromozása. Minőségellenőrzést követő helyi védjegy megítélése, majd a termék kiejánlása. Nyitott üzem és nyitott műhely programok beindítása.
„Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek	13	Turisztikai szálláshely kialakítása, falusi szálláshelyek kialakításának ösztönzése
„Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek	14	Vallási turizmusfejlesztés helyi egyházak és civil szervezetekkel partnerségben
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Egyéb projektek	15	Parkerdő kialakítása (076/31 erdő művelési ágú terület)

(Forrás: saját szerkesztés)



2.4. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Egy város fejlesztési lehetőségeit nagymértékben befolyásolja a rendelkezésre álló külső források elérhetősége. Noha kisebb léptékű (elsősorban soft jellegű) beavatkozások megvalósíthatóak akár önkormányzati saját forrásból, akár helyi szervezetek, erőforrások mozgósításával, azonban a jelentősebb infrastrukturális beruházások európai uniós és kormányzati hozzájárulások nélkül nem valósíthatóak meg. A részletes pénzügyi tervezést azonban a Stratégia kidolgozásakor több tényező is nehezíti:

- Egyrészt a Stratégia kidolgozásakor még zajlik az EU 2021-2027 közötti költségvetési időszakának szakmai előkészítése mind nemzetközi, mind hazai szinten. A célok és a beavatkozási kategóriák már ismertek, ezek alapvetően kijelölik a lehetséges tevékenységek körét, megszületett a megállapodás az EU 2021-2027 hosszú távú költségvetéséről és helyreállítási tervéről, és elindult a hazai tervezési folyamat is – azonban a hazai operatív programok és szabályozások részletei még nem ismertek. Mindezek következtében jelenleg bizonytalan a tervezett beavatkozások finanszírozhatósága.
- Másrészt a koronavírus járvány az egészségügyi hatások mellett jelentős gazdasági visszaesést is okoz, hosszútávú következményei pedig még nem ismertek – a globális, európai és hazai gazdasági hatások továbbgyűrűznek települési szintre is, azaz csökkenhet a városi fejlesztésekre fordítható pénzösszeg nagysága.

Mindezeket a tényezőket és kockázatokat figyelembe véve Rákóczi falva a Stratégiában tervezett projektek megvalósításának pénzügyi hátterét az alábbi fő források biztosíthatják az elkövetkező években:

- **Saját források:**

Rákóczi falva Város Önkormányzata saját költségvetéséből csak minimális mértékben tud fejlesztéseket finanszírozni.

- **Állami források:**

Az állami fejlesztési előirányzatok elsősorban a különböző európai uniós támogatások hazai társfinanszírozásaként jelennek meg, a kizárólag magyar költségvetésből finanszírozott támogatási programok száma és összege erőteljesen lecsökkent. Bizonyos fejlesztések finanszírozásához egyedi kormánydöntés is biztosíthat hazai forrást, de ezek tervezhetősége bizonytalan.

- **Európai uniós források:**

Az EU 2021-2027 hosszú távú költségvetése és helyreállítási terve összesen 1824,3 milliárd eurót foglal magában, amelyben a kohéziós politika továbbra is az egyik legnagyobb tételt jelenti. A 2021-2027-es költségvetés két részből áll:

- 1074,3 milliárd EUR összegű többéves pénzügyi keret (MFF),
- 750 milliárd EUR összegű Next Generation EU helyreállítási alap.

A 2021-27-es 7 éves keretköltségvetésből 35,1, a Next Generation EU nevezetű új keretből pedig várhatóan 16,2 milliárd eurónyi forrásra lesz jogosult Magyarország. A felhasználás feltételei várhatóan szigorúbbak lesznek a korábbiaknál, miközben a támogatásintenzitás csökkenhet.

Rákóczi falva Városának további forrást jelenthetnek az egyéb EU források, a transznacionális programokban való részvétel is.

Magyarország 2021-2027-es időszak Partnerségi Megállapodásában kijelölt fejlesztési irányok alapján a következő programozási időszakban 7 operatív program keretében kerül felhasználásra az Európai Unió által biztosított támogatás, amelyek a következők:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
- Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)



- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)

A Partnerségi Megállapodáshoz kapcsolódó legfontosabb nemzeti programok:

- Modern Városok Program,
- Magyar Falu Program,
- Kisfaludy Program,
- „Felzárkózó települések” program,
- Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja
- Országos Környezeti és Kármentesítési Program.

A 7 operatív program közül a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) a 2014-2020 közötti TOP tematikáját és integrált területi programokon keresztül megvalósuló modelljét folytatja. A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának területi alapú, térségi és települési fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. A program elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, valamint szerepet vállal a kiemelt térségek és gazdasági zónák fejlesztésében és az elmaradott térségek felzárkózásának támogatásában is.

A TOP Plusz új elemei:

- elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, fejlesztési tematikája kiterjed a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére,
- a kiemelt térségekben ezeket a fejlesztéseket térségi alapon összehangolja és ezeken túlmenő térség-specifikus fejlesztéseket is finanszírozhat,
- fenntartható városfejlesztési intézkedése keretében a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján kiválasztott városok a fenti fejlesztéseket integrált helyi városfejlesztési programokban valósíthatják meg, illeszkedve a helyi klímastratégiákhoz,
- szerepet vállal a helyi jelentőségű turizmus fejlesztésében,
- szerepet vállal a komplex programmal fejlesztendő járásokban helyi társadalmi felzárkózási programok támogatásában.

Az alábbi táblázat összefoglalóan mutatja be Rákóczi Falva tervezett projektjeinek indikatív forrásigényét és tervezett ütemezését. A projektek konkrét operatív programhoz való illeszkedését az OP-k részletes kidolgozását követően lehet meghatározni.

5. táblázat: Projektek pénzügyi terve, ütemezése

Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikatív forrásigény (Ft)	Finanszírozás forrása
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Kulcsprojekt		Rákóczifalva iparterületeinek telekhatáron belüli infrastruktúrális fejlesztése	80 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Kulcsprojekt		Helyi piac bővítése, fejlesztése (konzorciumi partnerek bevonásával)	60 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek		Zánkai tábor felújítása	25 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Kulcsprojekt		Rákóczifalva város belterületi csapadékvíz elvezető hálózat építés II. ütem	250 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Hálózatos projekt		Rákóczifalva belterületi kerékpáúthálózatának bővítése	175 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Kulcsprojekt		Városi könyvtár építése	150 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Egyéb projektek		Dencs Antal Sporttelep és lovaspálya korszerűsítése bővítése - Edzőtábor fogadására alkalmas épület felújítása, tenispálya és kiszolgáló egységeinek kiépítésével	40 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Egyéb projektek		Idősek napközi ellátását szolgáló épületek, valamint a családsegítő szolgálat épületének felújítása	60 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz





Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikatív forrásigény (Ft)	Finanszírozás forrása
"Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Egyéb projektek		Régi óvoda épületének korszerűsítése (tetőcsere, hőszigetelés, épületgépészeti felújítás)	80 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Kulcsprojekt		Energiaközösség létrehozása, naperőmű park kiépítése Rákóczifalván a Szolnoki Tankerületi központtal, a Szolnoki Kistérség Többcélú társulásával, valamint a helyi református és katolikus egyházzal konzorciumban	180 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
"Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése" (Középtávú városi cél 3.)	Kulcsprojekt		Szociális bérlakás építése Rákóczifalván	80 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése" (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek		Iparterületek szükséges infrastrukturális fejlesztése és befektetésösztönzés, városmarketing tevékenység megvalósítása; kijánlható iparterületek eladással vagy bérbeadással történő hasznosítása (23/12-17 hrsz.)	75 000 000	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz / Modern Városok Program / „Felzárkózó települések” program
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Hálózatos projekt		Szabadidő hasznos eltöltésének támogatása: 1. Tisza-part rekreációs célú fejlesztése: 2. nyári színház infrastrukturális feltételeinek létrehozása	120 000 000	KEHOP Plusz / GINOP Plusz / „Felzárkózó települések” program
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése" (Középtávú városi cél 1.)	Hálózatos projekt		Aktív turizmus lehetőségeinek bővítése; horgász-, vadász-, kerékpáros-, lovasturizmus támogatása (076/30 legelő művelési ág), ösztönzése, szükséges infrastruktúra fejlesztés; sportturizmus: rendszeres bajnokságok szervezése, természetben	45 000 000	GINOP Plusz / „Felzárkózó települések” program



Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikatív forrásigény (Ft)	Finanszírozás forrása
			folytatott sport- és hobbitevékenységek fejlesztése		
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek	12	Belső fogyasztás ösztönzése, irányítása (a helyi piac tartalomfejlesztése), rövid ellátási lánc kialakítása (1467/2 hrsz). Helyi védjegyrendszer kialakítása és hagyományokra épülő turizmus generálása: Régi mesterségek bemutatásának megvalósítása a szükséges infrastrukturális feltételek megteremtésével; Falusi vendégasztal létrehozása: külön ingatlan kialakítása, akár állattartással, akár csak főzési lehetőséggel és a társaságok fogadására alkalmas hellyel. A négy lábú és szárnyas állatok feldolgozásán és megfőzésén túl az ingatlan rendelkezik egyéb „falusi wellness” szolgáltatásokkal, mint dézsafürdő, szauna, borospince stb. Helyi termékek védelme és városmarketing tevékenységekkel történő kiejánlása: Rákóczifalván előállított minden nemű kézműves ill. házi termékek összegyűjtése, lajstromozása. Minőségellenőrzést követő helyi védjegy megítélés, majd a termék kiejánlása. Nyitott üzem és nyitott műhely programok beindítása.	55 000 000	TOP Plusz / GINOP Plusz / „Felzárkózó települések” program
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek	13	Turisztikai szálláshely kialakítása, falusi szálláshelyek kialakításának ösztönzése	65 000 000	GINOP Plusz / Kiszalud Program
Rákóczifalva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése” (Középtávú városi cél 1.)	Egyéb projektek	14	Vallási turizmusfejlesztés helyi egyházak és civil szervezetekkel partnerségben	55 000 000	TOP Plusz / GINOP Plusz / Kiszalud Program



Kapcsolódó Középtávú városi cél	Projekt típus	Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikatív forrásigény (Ft)	Finanszírozás forrása
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Hálózatos projekt	 19	Zöldfelületi rendszer és a település közterületeinek átfogó fejlesztése: utcai sporteszközök kihelyezése, további közösségi terek kialakítása a város több pontján, futópálya kialakítása, sportpark(ok) létrehozása, fejlesztése	80 000 000	TOP Plusz / „Felzárkózó települések” program
"Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása" (Középtávú városi cél 2.)	Egyéb projektek	 15	Parkerdő kialakítása (076/31 erdő művelési ágú terület)	20 000 000	KEHOP Plusz / GINOP Plusz

(Forrás: saját szerkesztés)





3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával. A KSH 2011. évi népszámlálási adataiból előállított szegregációs mutató alapján Rákóczifalva Városban nem található szegregátum.





4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. Külső összefüggések

Jelen Stratégia kidolgozása során kulcsfontosságú figyelembe venni a helyi, megyei, illetve országos dokumentumokat, valamint a regionális és nemzetközi trendeket, irányvonalakat is. Ezen stratégiák, programok célkitűzéseinek fényében válnak nyilvánvalóvá olyan összefüggések, amelyek nagy mértékben elősegíthetik a város dinamikus fejlődését.

Az alábbiakban a releváns nemzetközi és hazai programok és dokumentumok célrendszerével való kapcsolódási pontok vizsgálatára kerül sor.

4.1.1. A stratégia illeszkedése nemzetközi szintű fejlesztési programokhoz

4.1.1.1. Az EU tematikus célkitűzéseire való illeszkedés

Az Európai Unió egy új évtized, illetve új hosszú távú költségvetési időszak küszöbén új stratégiai célokat és prioritásokat határozott meg, amelyek hozzájárulnak egy gazdaságilag és társadalmilag erősebb Európa létrejöttéhez. Az EU 2021-2027-es időszakra vonatkozó kohéziós politikájának öt fő célkitűzése van:

- **Intelligensebb Európa:** fókuszában az innováció, a digitalizálás, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása áll. Ez a terület kiterjed a kutatási és innovációs kapacitások növelésére, a fejlett technológiák elterjesztésére és a versenyképesség fokozására is.
- **Zöldebb, karbonszegény Európa:** többek között a tiszta energiaforrásokba való beruházásra, az energiahatékonyság növelésére, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, a körforgásos gazdaságra való átállás előmozdítására, illetve a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségek teljesítésére összpontosít.
- **Jobban összekapcsolódó Európa:** keretében egy fenntartható, transzeurópai közlekedési rendszer kialakítása, illetve stratégiai szállítási és digitális hálózatok üzemeltetése, a fenntartható városi mobilitás megteremtése a cél.
- **Szociálisabb Európa:** a célkitűzés megvalósítja a szociális jogok európai pillérét. Kiemelt területe az oktatás minőségének, illetve elérhetőségének javítása, a kirekesztett csoportok integrációja. Emellett fontos részét képezi az intézkedéseknek a foglalkoztatás (különös tekintettel a nők munkaerőpiaci részvételére), az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, és a társadalmi befogadás támogatása.
- **Polgáraihoz közelebb álló Európa:** célja a helyileg irányított fejlesztési stratégiák és fenntartható városi fejlődés támogatása, az integrált társadalmi, gazdasági, kulturális, és környezeti fejlesztések előre mozdítása a városokban és vidéken is.

Az alábbi táblázat összefoglalja, hogy jelen Stratégia mely Európai Uniós célokkal van harmóniában, hogyan illeszkedik azokhoz.

6. táblázat: Célrendszer illeszkedése az EU 2021-2027. főbb célkitűzéseire

A 2021-2027. közötti programozási időszakra vonatkozó szakpolitikai célkitűzés	Rákóczifalva Településfejlesztési Konceptiójának illeszkedése
1. Szakpolitikai célkitűzés: Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakítás előmozdítása révén	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rákóczifalva gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Középtávú városi cél 1.)

A 2021-2027. közötti programozási időszakra vonatkozó szakpolitikai célkitűzés	Rákóczi falva Településfejlesztési Konceptiójának illeszkedése
2. Szakpolitikai célkitűzés: Zöldebb, karbonszegény Európa a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és – kezelés előmozdításával	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rákóczi falva gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Középtávú városi cél 1.) ▪ Rákóczi falva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása (Középtávú városi cél 2.)
3. Szakpolitikai célkitűzés: Jobban összekapcsolt Európa a mobilitás és a regionális IKT-konnektivitás fokozása révén	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rákóczi falva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása (Középtávú városi cél 2.)
4. Szakpolitikai célkitűzés: Szociálisabb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rákóczi falva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése (Középtávú városi cél 3.)
5. Szakpolitikai célkitűzés: A polgárokhoz közelebb álló Európa a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztésének elősegítése és helyi kezdeményezések révén	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rákóczi falva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása (Átfogó cél 2.) ▪ Rákóczi falva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése (Középtávú városi cél 3.)

4.1.1.2. A Duna Régió Stratégiához való illeszkedés

A Duna Régió Stratégia a kelet-közép-európai régió kiemelt fejlesztési dokumentuma, amely 4 pillérrel és 11 prioritási területtel rendelkezik. A 4 pillér, illetve a hozzájuk kapcsolódó prioritások a következők:

A. A Duna régió összekapcsolása a többi régióval

- 1/a A mobilitás és a multimodalitás fejlesztése - belvízi hajóutak
- 1/b A mobilitás és az intermodalitás fejlesztése - vasúti közúti és légi közlekedés
- 2 A fenntartható energia használatának ösztönzése
- 3 A kultúra és az idegenforgalom, valamint az emberek egymással való kapcsolatteremtésének előmozdítása

B. Környezetvédelem a Duna régióban

- 4 A vizek minőségének helyreállítása és megőrzése
- 5 Környezeti kockázatok kezelése
- 6 A biodiverzitás, a táj, valamint a levegő- és talajminőség megőrzése

C. A jólét megteremtése a Duna régióban

- 7 Tudásalapú társadalom kialakítása a kutatás, az oktatás és az információs technológiák segítségével
- 8 A vállalkozások versenyképességének, beleértve a vállalkozások közötti regionális együttműködések (klaszterek) fejlesztésének támogatása
- 9 Az emberi erőforrásba és képességekbe való befektetés

D. A Duna régió megerősítése

- 10 Az intézményrendszer kibővítése és az intézményi együttműködés megerősítése
- 11 Együttműködés a biztonság javítása és a szervezett és súlyos bűncselekmények elleni küzdelem érdekében



Rákóczi falva Város jelen Stratégiája minden tematikus célkitűzése illeszkedik a Duna Régió Stratégia pilléreihez és prioritásaihoz, azok megvalósulásához teljes mértékben hozzájárul.

4.1.2. A Stratégia illeszkedése országos területfejlesztési dokumentumokhoz

4.1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK) való illeszkedés

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) (1/2014. (I.3.) OGY határozat) komplex fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg a felmerülő társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési igények alapján, amelyek hosszú távú alapot adnak egy nemzeti és szakpolitikai célokat magába foglaló jövőkép kialakításához, egészen 2030-ig. A 2014 januárjában elfogadott Konceptió több fő célt is vázol Magyarország számára, amelyekkel az ország nemzetközi szinten elfoglalt helyét és Közép-Európában való vezető szerepét igyekszik javítani és erősíteni, saját erőforrásaink megfelelő kihasználásával és fejlesztésével egyetemben.

A nemzeti jövőkép elérése érdekében a Konceptió négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelöl ki:

1. Értéktermelő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
2. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
3. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
4. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Az OFTK specifikus célokat is azonosít, amelyek nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

Szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

- Versenyképes, innovatív gazdaság
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság;
- Élteképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése;
- Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I;
- Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom;
- Jó állam, szolgáltató állam és biztonság;
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme.

Területi specifikus célok:

- Az ország makro-regionális szerepének erősítése;
- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat;
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése;
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése;
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése;
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

Az OFTK Jász-Nagykun-Szolnok megyét az alábbiak szerint pozicionálja:

A megye sajátos térszerkezeti törésvonalon fekszik az Alföld közepén. A főváros vonzásába tartozó Jászság és Solnok térsége fejlődő a versenyképes iparágak koncentrációja miatt, míg a tiszántúli részek elmaradott, periférikus térségek alakultak ki. A nagytérségi és környezeti adottságok hasznosításának akadálya a gyorsforgalmi úthálózat hiánya és a közúthálózat romló állapota. A kedvező adottságokon alapuló mezőgazdasági termelés csökkenő volumenű, de javuló minőségű. A közelmúlt nagy beruházásai csökkentették a megye árvízi veszélyeztetettségét. A Tisza adta



lehetőségek kihasználatlanok, a turizmus kínálata csak néhány településen bővült. A 2000-es évek folyamatos GDP növekedése 2009-ben tört meg, 2010-ben pedig már csökkenés volt tapasztalható. A népesség erősen fogy, a fiatalok körében pedig nő a romák aránya. A foglalkoztatottak száma csökken, a munkanélküliség növekszik, de ezek a trendek az országos átlagnál kedvezőbbek. A bérek elmaradnak a hazai átlagtól, a foglalkoztatási szerkezet stabil. Közüzemi infrastruktúra fejlődése dinamikus, a humánszolgáltatások kapacitása és igénybevétele összhangban van.

Az OFTK Jász-Nagykun-Szolnok megyére vonatkozóan az alábbi fejlesztési irányokat rögzíti:

- Erőteljes kapcsolódás a fejlődő fővárosi térséghez és M1-M5 tengelyhez a gyorsforgalmi utak (M4, M8, M44) kiépítése, a közút- és vasúthálózat fejlesztése, az innováció és a gazdasági együttműködés bővítése által.
- Versenyképes megye kialakítása Szolnok térsége súlyának növelésével, a Jászság új minőségű fejlesztésével, a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakításával és a Tisza-tó kiemelt kezelésével.
- Az agrárium együttműködésen alapuló megújítása a tájfenntartó kapacitás növelése és a termelés bővítése érdekében.
- Kiegyensúlyozott Tisza-mente és kultúrtájak hálózata létrejöttének előmozdítása összehangolt vízügyi, környezetvédelmi, energetikai, turisztikai és vidékfejlesztéssel.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) céljai közül jelen Stratégia céljai elsősorban az alábbiakhoz kapcsolódnak szorosan: Versenyképes, innovatív gazdaság; Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése; Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme; Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése; Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése.

4.1.2.2. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiához való illeszkedés

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia olyan átfogó és specifikus célokat foglal magába, melyek illeszkednek a nemzetközi szintű erőfeszítésekhez és célokhoz egy fenntartható, környezettudatos és élhető jövőért. A 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, de 2050-ig tartó időszakra is kihatással lévő dokumentum több szinten határozza meg azokat a célokat, amelyek elérésére Magyarország törekszik.

A Stratégia átfogó céljai a következők:

- **Fennmaradás és tartamos fejlődés egy változó világban:** A klímaváltozás több szempontból jelent kihívást, természeti, humán és gazdasági erőforrásainkat veszélyezteti. Cél Magyarország természeti értékeinek, erőforrásainak (termőföld, ivóvíz, biológiai sokféleség), és kulturális kincseinek megőrzése, valamint az emberi egészség kiemelt védelme. Továbbá cél a fenntartható, tartós fejlődés elérése, amely az erőforrások takarékos és hatékony használatát feltételező gazdasági fordulatra és életmódváltásra épül, elősegítve a területi különbségek mérséklődését.
- **Adottságaink, lehetőségeink és korlátaink megismerése:** Az éghajlatváltozás jelenségének, természeti hatásainak, területi jellemzőinek és társadalmi gazdasági következményeinek feltárása tudományos megalapozottságú elemzéseket igényel. A tervezési bizonytalanságok csökkentése és az intézkedések hatékonyságának nyomon követése érdekében, továbbá a döntéshozatal támogatására komplex monitoring rendszer, valamint térinformatikai



támogatottságú alkalmazkodási és mérséklési elemző értékelő mechanizmusok fejlesztése szükséges, amely az intézkedések hatékonyságának ellenőrzéséhez is alapul szolgál. A kibocsátás csökkentés és az alkalmazkodás költséghatékony lehetőségeinek feltárásához célirányos kutatási fejlesztési, innovációs tevékenységekre kell támaszkodni.

A Stratégiához kapcsolódó specifikus célkitűzések a következők:

- Dekarbonizáció
- Az éghajlati sérülékenység területi vizsgálatának térinformatikai megalapozása
- Alkalmazkodás és felkészülés
- Éghajlati partnerség biztosítása

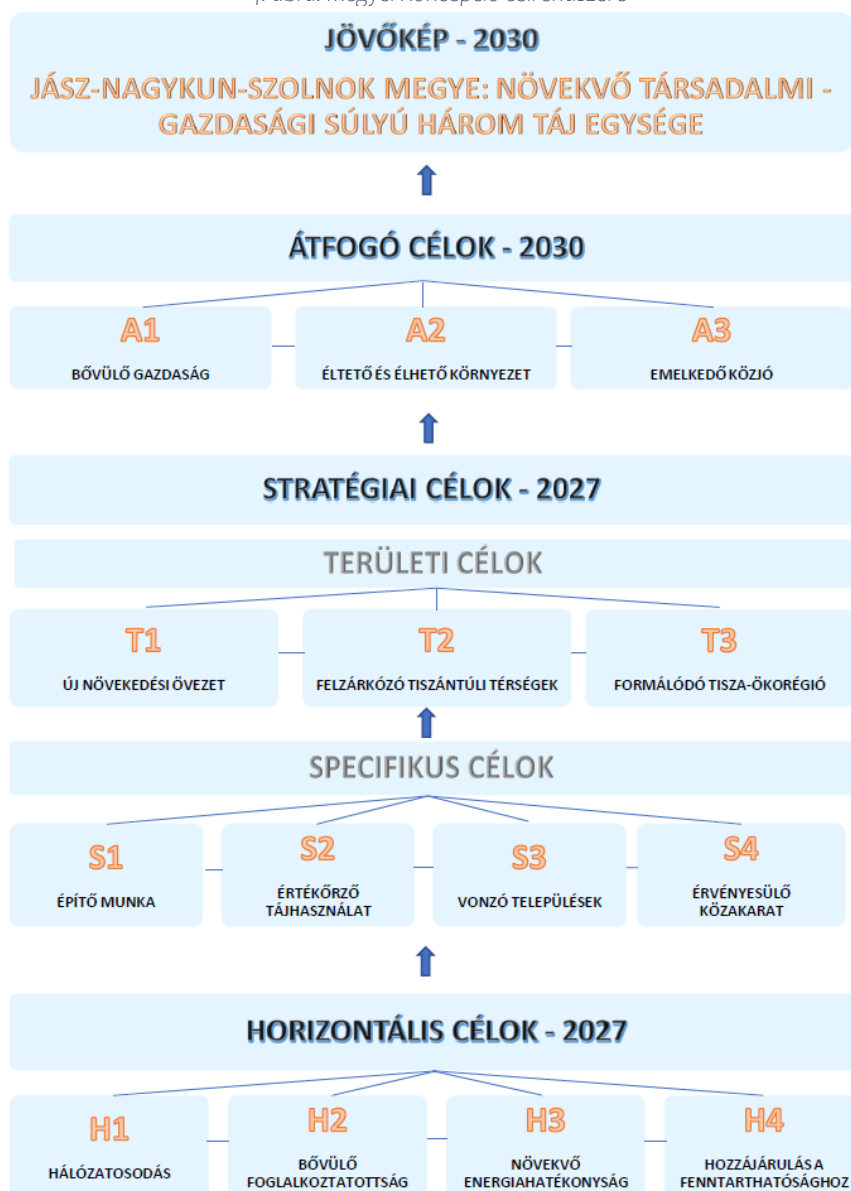
Rákóczifalva Város jelen Stratégiája kiemelten a „Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása (Középtávú városi cél 2.)” megnevezésű célok által járul hozzá a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában foglalt célok megvalósításához.

4.1.3. Jász – Nagykun – Szolnok megyei fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

4.1.3.1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2021 – 2030. dokumentumhoz való illeszkedés

Jelen Stratégia kéziratának lezárásakor a megyei koncepció közvitára bocsátott verziója tekintendő a legaktuálisabb verzióknak. A koncepciót közvitára bocsátotta Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése a 41/2020. (XI.13.) számú határozatával.

4. ábra: Megyei Konceptió célrendszere



(Forrás: Megyei Konceptió, közvitára bocsátotta Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése a 41/2020. (XI.13.) számú határozatával)

A megyei koncepció rögzíti, hogy a „MEGYEI SZINTŰ KÜLDETÉS – 2030” a megye vonatkozásában az alábbi:

Jász-Nagykun-Szolnok megye kedvező földrajzi fekvésére és fejlődő gazdaságára alapozva a megye egészét érintő fejlődési lépés- és léptékváltás elérése a megyén belüli területi és társadalmi különbségek csökkentése, valamint a szomszédos megyékkel és térségekkel való együttműködés erősítése érdekében

A megyei koncepció rögzíti továbbá, hogy a „MEGYEI SZINTŰ VÍZIO – 2030” az alábbi:

Jász-Nagykun-Szolnok megye: növekvő társadalmi-gazdasági súlyú három táj egysége

7. táblázat: Megyei koncepció beavatkozási logikája

BEAVATKOZÁSI LOGIKA	A térségek nem azonos mértékű és ütemű dinamizálása a területi és társadalmi különbségek foglalkoztatás bővítésén keresztül történő felszámolása érdekében
Átfogó cél	A megye társadalmi-gazdasági súlyának és belső kohéziójának erősítése
Konkrét intézkedési opciók	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Növekvő versenyképesség ▪ Népeségmegtartás – társadalmi felzárkózás biztosítása ▪ Kedvező állapotú környezet kialakítása ▪ Vonzó – élhető települések ▪ Kiegyenlítettebb térszerkezet
Várható eredmények	Belátható időn belül a megye társadalmi-gazdasági mutatószámai elérhetik, illetve meghaladhatják az országos átlagot minden téren

(Forrás: Megyei Koncepció, közvitára bocsátotta Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése a 41/2020. (XI.13.) számú határozatával)

Rákóczi falva város jelen Stratégiája megfelelően illeszkedik a Megyei Koncepcióhoz.

4.1.3.2. A Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területrendezési Tervhez való illeszkedés – Szolnok MJV agglomerációja

Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területrendezési Terv 2020. május 25-től hatályos. Jász–Nagykun–Szolnok Megyei Közgyűlése „a Jász– Nagykun–Szolnok Megyei Területrendezési Tervről” szóló 3/2020. (V.13.) önkormányzati rendeletével határozta meg Jász–Nagykun–Szolnok megye térségi területfelhasználásának térbeli feltételeit, a műszaki infrastruktúra–hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét, tekintettel a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, az erőforrások védelmére, fenntartható fejlesztésére, továbbá a megye egyedülálló és sajátos adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtására. A Rendelet Rákóczi falva városát Szolnok MJV agglomerációjához rendeli, Rákóczi falva jelen Stratégiában is rögzíti, hogy a megyeszékhellyel való partnerség kiemelten fontos a település fejlődése érdekében.



4.1.4. Helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való összhang bemutatása

4.1.4.1. Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

Rákóczifalva Városában folyamatban van a város Településrendezési Tervének felülvizsgálata. A tervezés jelenlegi szakaszában a Stratégiában szereplő előzetes fejlesztési elképzelések összhangban vannak a területek jelenlegi funkciójával. A Stratégia megvalósítása során, az adott beavatkozások véglegesítésekor szükség lehet a tervezett célok és a rendezési terv, valamint a HÉSZ illeszkedésének újbóli összevetésére, illetve utóbbi dokumentumok szükség szerinti módosítására vagy a fejlesztések újragondolására.

4.1.4.2. Az önkormányzat gazdasági programjához való illeszkedés

2019. év októberében helyhatósági választások voltak, így Rákóczifalva esetében is új önkormányzati ciklus vette kezdetét. A Képviselő-testület legfontosabb feladata a település fejlődését töretlenül segíteni Rákóczifalva Város erősödését szolgáló folyamatok folytatásával és - az előző ciklus tanúságait összesítve - kijelölve szükség szerinti új fejlesztési irányokat. Az Önkormányzat településfejlesztési elképzelései új Gazdasági Programban kerültek megfogalmazásra. A Gazdasági Program adoptálja a Konceptió célrendszerét. A Gazdasági Program összhangban kell, hogy legyen a város stratégiai dokumentumaival, ennek érdekében szükséges a Stratégiai elkészítése oly módon, hogy az egyrészt a Gazdasági Program és Konceptió célrendszerét átveszi, és a Gazdasági Programban rögzített tervezett beavatkozásokat, projekteket rögzíti.

8. táblázat: Gazdasági Program és a Konceptió illeszkedés vizsgálata

Gazdasági Program 2020-2025. stratégiai fejlesztési céljai	Rákóczifalva Településfejlesztési Konceptiójának illeszkedése
1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése	<ul style="list-style-type: none"> Rákóczifalva gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Átfogó cél 1.)
2. Településfejlesztés, közszolgáltatások biztosítása, színvonalának javítása	<ul style="list-style-type: none"> Rákóczifalva természeti és épített környezetének megőrzése, javítása (Átfogó cél 2.) Rákóczifalva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése (Átfogó cél 3.)
3. A helyi adópolitika célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Rákóczifalva gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Átfogó cél 1.)

4.2. Belső összefüggések

A Stratégia alapja a Konceptió, mely a városfejlesztés hosszú távú vízióját és értékrendjét határozza meg, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat jelöli ki. Jelen stratégia-alkotással párhuzamosan, azt megalapozandó Rákóczi falva Város Konceptiója is felülvizsgálatra kerül. A Konceptió célrendszerét jelen Stratégia adoptálja. A Stratégia középtávú városi céljai és a Konceptió rész céljai közötti illeszkedésvizsgálatot a lenti táblázat tartalmazza.

9. táblázat: Rákóczi falva Város Településfejlesztési koncepciójának átfogó céljainak és rész céljainak kapcsolata

Középtávú városi célok	Rákóczi falva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése	A természeti és az épített környezetének megőrzése, javítása	Rákóczi falva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
1.1. Az üzleti infrastruktúra fejlesztése	xx	x	
1.2. A turisztikai és kapcsolódó szuprastruktúra fejlesztése	xx	x	
2.1. Minőségi lakókörnyezet megteremtése		xx	x
2.2. A környezet védelme, a tájhasználat optimalizálása		xx	x
2.3. Megújuló energiaforrások arányának növelése		xx	
3.1. Egészséges, szolidáris és befogadó társadalom		x	xx
3.2. Kulturált és képzett társadalom	x	x	xx

xx	erős kapcsolat
x	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat





5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósíthatóságát veszélyeztető fő kockázatok feltárására a kockázatelemzés módszerét használjuk. A kockázatelemzés célja a kockázatok beazonosítása, elkerülése, hatásainak mérséklése. A fejezet azokat a kockázatok, történéseket, eseményeket tartalmazza, melyek esetleges bekövetkezése a stratégia céljainak elérését, megvalósulását veszélyezteti. Összeállítását meghatározta a helyzetelemzésben kialakított SWOT - elemzés külső-belső tényezőinek áttekintése, illetve az azokhoz kapcsolódó fő kockázatok azonosítása. Annak érdekében azonban, hogy a kockázatok elemzése a stratégia megvalósítását ténylegesen, hatékonyan segítse, a megvalósulást esetlegesen akadályozó tényezők mellett a bekövetkezésük valószínűségét csökkentő intézkedésekkel, valamint a potenciális bekövetkezéskor esetére tervezett intézkedésekkel is kalkulálunk. A jelen fejezetben beazonosított kockázatok időszakonkénti értékelése, felülvizsgálata azonban a stratégia megvalósítása, nyomon követési folyamata, monitoringja során is elengedhetetlen feladat.

10. táblázat: Kockázatelemzés

Kockázat	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
A szükséges pályázati források nem állnak rendelkezésre.	magas	jelentős	A tervezett fejlesztésekhez nem sikerül pályázati forrásokat mozgósítani, így a fejlesztés megvalósítására nem áll rendelkezésre kellő forrás, a fejlesztés elmarad.	A tervezett fejlesztések előkészítésekor, kialakításakor egyértelmű operatív program hozzárendelés és megyei területfejlesztési programhoz illesztés szükséges.
A fejlesztések költsége meghaladja a tervezettet.	közepes	jelentős	A fejlesztések költsége a tervezés jelen fázisában nem ismert, azok csupán becsült költségek, így a betervezett költségek jelentősen alulmúlhatják a megvalósítás-kori piaci árakat, mely a fejlesztések elmaradásához, csökkentett műszaki tartalommal való megvalósításához vezethet.	Körültekintő és alapos tervezés szükséges, mely részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, tervezői költségvetések készítését, illetve tartalékkeret készítését követeli meg.
A magántőke mobilizálása sikertelen.	magas	közepes	Amennyiben a településnek nem sikerül megvalósítania azt a törekvését, hogy kiaknázza a piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztésekben rejlő lehetőségeket,	A település törekszik a magán befektetőkkel, piaci szereplőkkel való szervezett és strukturált együttműködésre, mind a kommunikáció mind a konkrét fejlesztési



Kockázat	A kockázat bekövetkezése valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
			kizárólag községi fejlesztések valósulnak meg, elmaradnak a magánszféra befektetései.	elképzelések megvitatására fórumot biztosít.
Az együttműködésben megvalósítandó fejlesztések esetében a településközi koordináció elmarad.	közepes	közepes	Települések közötti koordináció hiányában az egyes településeken tervezett fejlesztések elmaradnak, nem a szükséges ütemben és formában valósulnak meg, nem sikerül kiaknázni a közös fejlesztésekben rejlő előnyöket és lehetőségeket.	Szervezett és strukturált együttműködés kialakítása az érintett (környező) településekkel végig a partnerségi folyamat során.
A fejlesztések megvalósításához nem áll rendelkezésre megfelelő humán erőforrás.	alacsony	jelentős	A tervezett fejlesztések körülmények között előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szaktudással és tapasztalattal rendelkező munkatársak híján a tervezett fejlesztések megvalósítása jelentős csúszást eredményez, illetve a beruházások elmaradását is maga után vonhatja.	Mind a stratégiai, mind az operatív menedzsment kapacitások megerősítése szükséges.
A lakosság, civil szervezetek elégedetlensége.	alacsony	közepes	Amennyiben a lakosság és a helyi civil szervezetek nem elégedettek az egyes tervezett és megvalósuló fejlesztésekkel, nem érzik a fejlesztéseket magukénak, azok elfogadottsága nem lesz megfelelő, az helyi társadalmi problémák	Az előkészítéstől a megvalósításig tartó folyamat során végig szükséges a helyi lakosság és civil szervezetek bevonása, folyamatos tájékoztatása a fejlesztésekről. A partnerségi folyamatba illesztve már a



Kockázat	A kockázat bekövetkezése valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
			kialakulásához, megerősödéséhez járulhat hozzá.	stratégiaalkotás során kifejtetik véleményeiket, javaslataikat, fejlesztési elképzeléseiket, melyek ezáltal beépülhetnek a fejlesztési dokumentumba.
Jogszabályi, tervezési környezet változása (változó OP tartalom, változó forrás - és szervezeti keretek).	magas	jelentős	A jogszabályok, tervezési keretek változása azt eredményezheti, hogy a tervezett fejlesztéseket, azok műszaki tartalmát, kivitelezhetőségét újra kell tárgyalni, szükség szerint módosítani kell az elkészült műszaki, pénzügyi, ütemezési stb. terveket. Ezek időigénye gátolhatja a határidőre teljesítést, illetve egyes fejlesztési elképzelések megvalósulását is akadályozhatja.	A vonatkozó jogszabályok, eljárásrendek, operatív programok módosításait folyamatosan figyelemmel kell kísérni, a jogi, tervezési-szabályozási környezetet meghatározó intézményekkel szoros együttműködés kialakítása szükséges.
Sikertelen közbeszerzési eljárások.	közepes	jelentős	A sikertelenül lebonyolított közbeszerzési eljárások jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, problémát jelenthetnek a finanszírozó pályázati források lehívása során is.	Körültekintő előkészítés, közbeszerzési szakértő alkalmazása szükséges.
Projekt előkészítése elhúzódik, nem tervezett műszaki tartalomváltoztatások szükségesek.	közepes	jelentős	A projekttervek, fejlesztési elképzelések pályázati kiírásra való fejlesztése, előkészítése elhúzódik, illetve a folyamat eredményeképpen a	A projekttervek körültekintő előkészítése (megvalósíthatósági tanulmányok, engedélyes tervek, stb.) szükséges, megfelelő humán-



Kockázat	A kockázat bekövetkezési valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
			tervezett elképzelések műszaki tartalma kikristályosodik, a betervezethez képest módosul.	erőforrás biztosításával.
Az indikátorok teljesítése nem történik meg.	alacsony	gyenge	A megvalósulást mérő indikátorvállalások nem teljesülnek.	A célokhoz illeszkedő, teljesíthető és mérhető indikátorok és reális vállalások meghatározása szükséges.

(Forrás: saját szerkesztés)





6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Rákóczi falva Város Önkormányzata középtávú stratégiájában a beruházási tevékenységeken felül megfogalmazott olyan nem beruházási, **soft típusú** tevékenységeket, amelyek a közszolgáltatások minősége színvonalának emeléséhez elengedhetetlenek (pl. oktatási, foglalkoztatási programok, a szociális ellátásra vonatkozó elképzelések, társadalmi befogadást segítő programok).

A város pozicionálása szempontjából (mind gazdaságfejlesztési, mind turisztikai, mind járasszékhely funkciókat illetően) kiemelt fontossággal bír a **város – és térségmarketing**. Rákóczi falva esetében jelentős a turisztikai potencia, ennek további kiaknázása fontos cél.

Az önkormányzat nem az egyetlen letéteményese a városfejlesztési stratégiának, de kiemelt szerepe van a szereplők koordinációjában, az érdekek kiegyensúlyozásában. A **hálózatépítés**, a folyamatos kommunikáció, az érintettek számára kommunikációs felületek biztosítása mind olyan lehetőséget jelent, amelyek gazdagítják a fejlesztési elképzelések megfogalmazását.

Ennek legfontosabb területei:

- A gazdasági szereplőkkel való együttműködés, mely különösen a mezőgazdaság és élelmiszergazdaság területén bír stratégiai fontossággal, ahol az önkormányzat valódi integrátor szerepkör betöltését kívánja elérni.

A város aktív kezdeményezője a termelési és fogyasztási szövetkezetek létrehozásának, ez ügyben önkormányzati döntések születtek.

- Az állami közszolgáltatásokat biztosító szervezetekkel való együttműködés (pl. Tankerület, Szolnoki Szakképzési Centrum és annak Damjanich János Szakképző Iskolája és Kollégiuma, munkaügyi központ, kormányhivatal), melyek a város számára stratégiai fontosságú ágazatokat működtetik.

A város törekszik, hogy a természeti és épített környezet megóvása érdekében intézkedéseket tegyen. Ennek részeként évek óta a városi parkokat a közmunkaprogram keretében gondozzák, és a városi kertészetben megtermelt virágok kerülnek kiültetésre. A kertészetben keletkezett zöld hulladék, nyesedék hasznosítását is megoldják, helyben történő, komposztálással, ami a talajerő utánpótlást is elősegíti. A lakosság körében programot, ösztönző rendszert, tanácsadó szolgáltatást dolgoztak ki a komposztálás elterjesztésére, amelynek eleme a házi komposztálók kiosztása. A program sikeres megvalósítása a kommunális hulladékokba kerülő szerves anyag tartalmát is csökkenti, mely a települési szilárdhulladékok fejlesztési stratégiájának egyik alapja.

Az önkormányzat vezető és irányító szerepet tölt be a környezet megóvása érdekében oktatási, szemléletformálási eszközökkel. Az önkormányzat oktatási és kulturális intézményi hálózatán keresztül a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, nevelési és szemléletformálási programokat teljesít. Az iskolákban és óvodákban évente szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogram, karácsonyfagyűjtő akció, általános iskolások számára vetélkedősorozat kerül megszervezésre a szelektív hulladékgyűjtés témakörében.

- A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése:

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is. E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági, és turistaigényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket. Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése



is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel enélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városképépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése

Szabályozási tevékenységek, eszközök:

- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor;
- Városmarketing célú tevékenységek: a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;
- Helyi adó- és illetékkezdvezményekkel bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- Ingatlangazdálkodási koncepció, melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi

A gazdasági szereplőkkel, magánbefektetőkkel történő együttműködési javaslatok, a koordináció mechanizmusa

Rákóczi falva Városban működő gazdasági társaságokra, valamint a potens betelepülő hatással van Rákóczi falva Város Önkormányzata által megvalósítani kívánt bizonyos fejlesztések, valamint a stratégiai projekteknél szereplő bizonyos jövőbeli elképzelések. Ebből eredően szükséges, hogy jelen Stratégia célrendszerét egyeztesse a gazdasági szereplőkkel, a magánbefektetői szektor képviselőivel, ezzel is elősegítve a gazdasági és társadalmi folyamatok elmélyülését.

Fontos törekedni arra, hogy a gazdasági szektor elképzelései, céljai illeszkedjenek Rákóczi falva Város jövőbeli terveihez, ezzel elősegítve, adott fejlesztések harmonizáljanak a járasszékhely stratégiájával. Az aktív párbeszédre és konzultációkkal elérhető továbbá, hogy a város fejlesztései a lehető legnagyobb mértékben építsenek a környéken található kihasználatlan gazdaság- és társadalom-fejlesztési potenciálokra.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A városfejlesztéshez kapcsolódó feladatok ellátásában, a fejlesztések megvalósításához szükséges pályázatok elkészítésében és a projektek menedzselésében, ellenőrzésében így egy állandó, műszakilag – gazdaságilag – pénzügyileg – jogilag képzett szervezeti egység vesz részt az Önkormányzati Hivatalon belül. Ez a szervezeti egység látja el a településfejlesztéssel és a beruházásokkal kapcsolatos főbb feladatokat. Az ő munkájukat segítik a Képviselőtestület



Bizottságai, és az eseti jelleggel megbízott külső tanácsadó cégek. Az önkormányzat munkatársai beruházás-előkészítésben, projektfejlesztésben, projektmenedzselésben és –megvalósításban-jelentős gyakorlatra tettek szert az elmúlt években.

Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításáért két szervezeti egység felelős, egyrészt egy stratégiai menedzsment szint, másrészt egy operatív menedzsment szervezeti egység.

Stratégiai menedzsment szint

Képviselő-testület

A stratégiai döntéshozatal a Képviselőtestület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról (kötségvetési rendelet), az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról, valamint a település térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadásáról/módosításáról.

Bizottságok

A Képviselőtestület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző bizottságai.

A **stratégiai menedzsment** szervezet a stratégia egészének megvalósulását követi nyomon, a megvalósult fejlesztések egymásra gyakorolt hatását vizsgálja, a kockázatok elemzését és értékelését is elvégzi, ellenőrzi és irányítja az operatív szint tevékenységét. A stratégiai menedzsment feladata, hogy vizsgálja azon külső –elsősorban szabályozási-, társadalmi-, gazdasági környezet változásához kötődő- tényezőket, melyek a stratégia megvalósulására hatással vannak. Mindezek figyelembevételével szükség esetén beavatkozási javaslatokat fogalmaz meg, azokról döntéseket hoz. Feladata még a támogató szervezetekkel, stratégia megvalósításában kiemelt jelentőségű partnerekkel történő kapcsolattartás, együttműködés.

Az **operatív menedzsment szervezeti egység** tagjai az önkormányzat munkatársai és szükség esetén külső megbízottak. Az operatív menedzsment felelős az egyes projekt tevékenységek szakmai, pénzügyi lebonyolításáért, azok megfelelő határidőre történő teljesüléséért. A menedzsment szervezet beszámolókat készít a stratégiai menedzsment szervezetnek illetve a támogatók felé.

Az egyes beavatkozások sikeres megvalósítása érdekében az alábbi menedzsment pozíciók betöltése és a hozzájuk tartozó elvárásoknak való megfelelés szükséges:

- projekt menedzser
 - vezetői-, üzleti tervezési tapasztalatok
 - projekt menedzsment, pályázati menedzsment területen szerzett tapasztalat
 - beruházások (kiemelten EU támogatásból megvalósult, közsztűra beruházások) előkészítésében, szervezésében, irányításában szerzett jártasság
 - koordinációs tapasztalatok és készségek együttműködésben, kapcsolattartásban (kiemelten az önkormányzat testűlete, intézményei és külső partnerek).
- műszaki menedzser
 - támogatott beruházási típusú projektek végrehajtásában szerzett gyakorlat
 - beruházás műszaki ellenőrzésében vagy lebonyolításában szerzett tapasztalat,
 - pályázat készítésben szerzett tapasztalat.
- pénzügyi menedzser
 - önkormányzati gazdálkodás átfogó ismerete,
 - támogatott beruházások pénzügyi lebonyolításában, elszámolásában szerzett jártasság,
 - az unós támogatások pénzügyi szabályozásának részletes ismerete.
- adminisztratív munkatárs
 - feladata a projektmenedzser és a pénzügyi menedzser (esetlegesen műszaki menedzser) munkájának támogatása,
 - önkormányzati gazdálkodás ismerete,



- o beruházások pénzügyi lebonyolításában szerzett jártasság.
- marketing menedzser
 - o tájékoztatás- és nyilvánosság irányítása,
 - o projekt információs iroda működtetése,
 - o partnerségi tájékoztatók, fórumok szervezése.
- jogi tanácsadásért és közbeszerzésekért felelős szakember
- könyvvizsgálatért felelős szakember.

Az önkormányzat részben már rendelkezik a fenti humán erőforrás háttérrel, de a stratégia megvalósítása során várhatóan további kapacitásbővítés és eseti jelleggel külső szakember megbízása szükséges. A beavatkozások zavartalan, a tervezett határidőre történő megvalósítása érdekében a kapacitásbővítés szükségességéről illetve a külső szolgáltatások igénybevételéről a stratégiai menedzsment szervezet tesz javaslatot és a városvezetés dönt.

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A város fejlesztései nemcsak a várost, hanem a Szolnoki járás településeit is érintik.

Járási szintű és egyéb együttműködések

Rákóczi falva Város stratégiai céljai a vonzáskörzetbe tartozó településeket is érintik. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

A városban megvalósuló **közszolgáltatás fejlesztések** a lakosságának jobb minőségű ellátását célozza.

Új munkahelyek létrehozásával közvetve **bármely gazdaságfejlesztési projekt** kihatással lehet a vonzáskörzet településeire, csökkentve a munkanélküliek számát.

A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül együttműködik a térség településeivel a fejlesztési célok kialakításában. A város a jövőben is fenn kívánja tartani együttműködéseit, illetve azok bővítésére a céljainak megvalósítása érdekében nyitott.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása

A Stratégia végrehajtásáért felelős menedzsment szervezet egyik legfontosabb feladata egy olyan átfogó és hatékony monitoring rendszer működtetése, mely képes arra, hogy a felállított célrendszer eléréséhez szükséges számszerűsíthető eredmények teljesülését nyomon kövesse. A stratégia monitoring rendszerének működtetés tekintetében a korábbi fejezetben részletesen bemutatott stratégiai menedzsment, illetve az operatív menedzsment szervezet felelős.

A stratégiai menedzsment szint feladata a monitoring során az értékelés, **elemzés, visszacsatolás és döntéshozás**. A stratégiai menedzsment szervezet a megadott adatok alapján végez értékelést, melynek célja elsődlegesen a stratégiában kitűzött célok megvalósulásának áttekintése. Az értékelés az elvárt eredmények mértékének, az esetleges akadályok beazonosításának, azok leküzdésének, a végrehajtás eredményességének vizsgálatára terjed ki, melynek során a szervezet az előbbieken felsorolt területeken javaslatokat is tesz. Ebben a szakaszban várhatóan még csak kisebb korrekciók végrehajtása válhat szükségessé.

Amennyiben a fejlesztések előrehaladása ezt indokolttá teszi vagy a támogató szervezet előírja, úgy az önkormányzat gyakoribb, akár negyedéves rendszerességgel is áttekinti, megvitatja, szükség szerint korrigálja a stratégia végrehajtásának menetét.



A stratégia megvalósulásának átfogóbb értékelésére az eredmény és hatásindikátorok vizsgálatával kerül sor, **időközi értékelés** keretében (tervezetten 2022-ben). A vizsgálat nemcsak a számszerűsíthető értékek alakulását vizsgálja, hanem kiterjed a kitűzött célok relevanciájának áttekintésére is. Ebben a fázisban a stratégia érdemi áttekintése során korrekciók történhetnek az elért eredmények, illetve az időközben megváltozott külső körülmények hatásainak tükrében. A jövőkép elérése érdekében esetlegesen módosulhatnak a kitűzött (rövid- és középtávú) célok, az akcióterületek, a konkrét beavatkozások, illetve az indikátorok köre. Ebben az értékelési szakaszban indokolt lehet külső szakértők bevonása is. A hatásindikátorok mérésére hosszabb távon (kb. az 5. évben) kerülhet sor, ezen időpont előrehozható, amennyiben a külső környezetben jelentős változás következik be.

6.5. Monitoring rendszerben alkalmazott indikátorok

Az indikátorrendszer szükségessége

Rákóczi-falva Város akkor fejlődik, ha a céljai eléréséhez meghatározott projektek, intézkedések és feladatok eredményesek. Az eredményesség meghatározásához számszerűsíthető információra van szükség: minden egyes projekt esetében ismernünk kell a fejlesztés közvetlen kimenetelével összefüggésben álló számszerű változást, és meg kell tudnunk határozni a közvetett hatásokat is. A változásokat a projektek megvalósítása előtti és utáni állapotban, valamint a későbbi nyomon követés érdekében a projektek szempontjából releváns időszakonként meg kell határozni. Ezt a célt szolgálja az indikátorrendszer. Az indikátorok egymásra épülő rendszerben értelmezhetők.

Output indikátorok

Az output indikátorok a projekt megvalósításának közvetlen eredményét fejezik ki.

Eredmény indikátorok

Az eredmény indikátorok a mérhetőség második szintjét jelentik, elsősorban az egyes szolgáltatások iránti kereslet változását jelzik. Ezek a változások a fejlesztés megvalósulásából közvetlenül következnek, ugyanakkor a célrendszerrel is összefüggésbe hozhatók. Jellemző, hogy egy-egy eredmény indikátor több projekt esetén is megjelenik, illetve több projekt együttes megvalósítása felerősíti az eredményeket.

Hatás indikátorok

A hatás indikátorok a projektek nyomán közvetetten jelentkező, nagyobb léptékű változásokat fejezik ki, amelyek hosszú távon befolyásolják a városlakók életminőségét.

Az alább bemutatott indikátorrendszer csak javaslatnak tekinthető. Pontos indikátorrendszer felállítására akkor lesz lehetőség, ha már ismert a konkrétan tervezett projektek köre és ütemezése, az elérhető források nagysága, illetve a fejlesztésekbe bevonható partnerek kiléte. A pontos indikátor értékek meghatározása az egyes projektek közvetlen kidolgozása során, adott esetben a szükséges Akcióterületi terv elkészítéskor, vagy a projektre vonatkozó pályázati anyag összeállításakor szükséges.

A szükséges információk birtokában minden adott projekthez tartozó indikátor esetében lehetővé válik a reálisan teljesíthető célérték megjelölése, mely az eredményes végrehajtást és a monitoring tevékenység megkönnyítését egyaránt szolgálja.



11. táblázat: Indikátor-készlet

Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
Rákóczi falva Város gazdaságának stabilizálása és megerősítése (Középtávú városi cél 1.)	<ul style="list-style-type: none"> Rákóczi falvai székhelyű vállalkozások által elnyert támogatások Rákóczi falvai székhelyű vállalkozások által elnyert támogatások innovációs célú pályázatokon Fejlesztéssel érintett ipari telephelyek nagysága Klaszterekben résztvevő rákóczi falvai székhelyű vállalkozások száma A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma 	<ul style="list-style-type: none"> Működő vállalkozások számának növekedése A keletkező iparűzési adó nagysága 	<ul style="list-style-type: none"> Munkanélküliségi ráta csökkenése Pénzintézetek, vállalkozók, magántulajdonosok szervezett, aktív együttműködése a városfejlesztésben 	<ul style="list-style-type: none"> KSH Önkormányzati adatok NAV Kormányhivatal Ingtatlan adatbázisok
A természeti és az épített környezetének megőrzése, javítása (Középtávú városi cél 2.)	<ul style="list-style-type: none"> Az önkormányzati intézmények és gazdasági társaságok bevitt energiamennyiségének mértéke A megújuló energiaforrásból előállított energia-mennyiség Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO₂ egyenérték) Megújuló energia felhasználására alkalmassá tett helyi közintézmények száma 	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzati intézmények és gazdasági társaságok energiafogyasztásának csökkenése Energia hatékonyan működő társasházak/szövetkezeti épületek számának növekedése Elhasznált fosszilis energiahordozók csökkenése A megújuló energiaforrások arányának növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> Az önkormányzat karbonlábnyomának csökkenése Fenntarthatóság növekedése Szemléletváltás, energia- és klímatudatosság erősödése Lakásállomány megújulása energiahatékonyság szempontjából 	<ul style="list-style-type: none"> KSH Önkormányzati adatok Közszolgáltató adatai



Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
	<ul style="list-style-type: none"> Megújuló energiaforrások hasznosítását célzó társasházi beruházás-támogatások száma Energiatudatosságot növelő ismeretterjesztési programok száma (tájékoztatás, iskolai programok, önkormányzati rendezvények) 			
Rákóczi falva társadalmi megújulása, az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése (Középtávú városi cél 3.)	<ul style="list-style-type: none"> Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek Tértímentes szabadtéri programok száma Tanulmányi ösztöndíjban részesülő, szociálisan rászoruló fiatalok száma Új akadálymentesített környezet (közösségi tér) száma Közfoglalkoztatásban résztvevők száma Szolgáltatásokkal elért ügyfelek száma Egészséges életmódra nevelő rendezvények száma Szanált ingatlanok száma 	<ul style="list-style-type: none"> Munkanélküliek számának csökkenése Hátralékot felhalmozó háztartások számának csökkenése Lakossági elégedettség növekedése Szűrőprogramokon és prevenciók eseményeken résztvevők száma Lakossági elégedettség növekedése Lakásállomány összetételének javulása Bérlakásállomány üzemeltetésére fordított éves összeg értéke A közterületek minőségének változása 	<ul style="list-style-type: none"> Mortalitási ráta csökkenése Születéskor várható élettartam növekedése A településről történő elköltözések számának csökkenése Lakossági megítélés változása nagy volumenű fejlesztési projektek kapcsán A közterületek összességével kapcsolatos lakossági elégedettség A kerület zöldfelületi borítottságának változása 	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzati adatok Projekt dokumentációk Elégedettségi felmérések (előtte-utána)



Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
	<ul style="list-style-type: none">Lakhatással kapcsolatos önkormányzati támogatásokban részesülők számaZöldhálózat, zöldfelületi fejlesztésekkel kapcsolatos projektek számaTelepített fák számaA felújított vagy korszerűsített utak teljes hosszaKialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma			

(Forrás: saját szerkesztés)

